

**Commissie voor de Financiën
en voor de Economische
Aangelegenheden**

Openbare vergaderingen
Woensdag 28 maart 2001

Namiddagvergadering

Handelingen



Annales

**Commission des Finances
et des Affaires économiques**

Réunions publiques
Mercredi 28 mars 2001

Réunion de l'après-midi

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave

Vraag om uitleg van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Landbouw en Middenstand over «het mond- en klauwzeer» (nr. 2-410)	5
Vraag om uitleg van de heer Frans Lozie aan de minister van Landbouw en Middenstand over «de aanpak van de mond- en klauwzeercrisis» (nr. 2-399)	5
Vraag om uitleg van de heer Jan Steverlynck aan de minister van Landbouw en Middenstand over «de mond- en klauwzeerepidemie» (nr. 2-416).....	5

Sommaire

Demande d'explications de M. Philippe Mahoux au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «la maladie de la fièvre aphteuse» (n° 2-410)	5
Demande d'explications de M. Frans Lozie au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «la lutte contre la crise de la fièvre aphteuse» (n° 2-399)	5
Demande d'explications de M. Jan Steverlynck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «l'épizootie de fièvre aphteuse»(n° 2-416)	5

Voorzitter: de heer Paul De Grauwe*(De openbare vergadering wordt geopend om 14.35 uur.)***Vraag om uitleg van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Landbouw en Middenstand over «het mond- en klauwzeer» (nr. 2-410)****Vraag om uitleg van de heer Frans Lozie aan de minister van Landbouw en Middenstand over «de aanpak van de mond- en klauwzeercrisis» (nr. 2-399)****Vraag om uitleg van de heer Jan Steverlynck aan de minister van Landbouw en Middenstand over «de mond- en klauwzeerepidemie» (nr. 2-416)**

De voorzitter. – Ik stel voor deze vragen om uitleg samen te voegen. *(Instemming)*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Nu we weten welke maatregelen in de diverse Europese landen genomen zijn, moeten wij ons bewust worden van het belang van de mond- en klauwzeerepidemie en van de mogelijke gevolgen ervan voor de landbouwsector in het algemeen. We moeten ons ook bewust zijn van de moeilijkheden die de landbouw ondervindt als gevolg van de opeenvolging van de dioxinecrisis, de gekkekoeienziekte en de mond- en klauwzeerepidemie, en van de persoonlijke drama's die daaruit voortvloeien.*

Als gevolg van de noodzakelijke beschermingsmaatregelen die genomen zijn, hebben talrijke landbouwers geen inkomsten meer, maar ze moeten wel hun rekeningen betalen, wat bijzonder ernstige gevolgen heeft voor de sector.

Op Europees niveau moeten wij inlichtingen inwinnen over de situatie en de adviezen kennen van de Raden van ministers, van de Commissie en van het Europees Veterinair Comité, temeer daar een evolutie merkbaar is in de lidstaten.

Groot-Brittannië lijkt nog altijd van oordeel te zijn dat afzondering en vernietiging de enig mogelijke oplossing is, maar de recente verklaringen van Tony Blair doen vragen rijzen over de toekomstige houding van dat land.

Nederland is voorstander van een selectieve vaccinatie, gevolgd door slachting.

Frankrijk heeft spontaan elke vorm van export stopgezet, terwijl op Europees niveau blokkeringsmaatregelen zijn genomen om de invoer te verbieden uit landen waar mond- en klauwzeer is uitgebroken.

De standpunten van de lidstaten komen dus niet overeen met die van de Europese Unie.

Ik zou graag hebben dat de minister ons zegt wat de sfeer is op de Europese Landbouwwraad en wat de respectieve standpunten van de lidstaten zijn.

Présidence de M. Paul De Grauwe*(La réunion publique est ouverte à 14 h 35.)***Demande d'explications de M. Philippe Mahoux au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «la maladie de la fièvre aphteuse» (n° 2-410)****Demande d'explications de M. Frans Lozie au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «la lutte contre la crise de la fièvre aphteuse» (n° 2-399)****Demande d'explications de M. Jan Steverlynck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur «l'épizootie de fièvre aphteuse»(n° 2-416)**

M. le président. – Je vous propose de joindre ces demandes d'explications. *(Assentiment)*

M. Philippe Mahoux (PS). – Je me réjouis, M. le ministre, de pouvoir vous interroger sur l'épidémie de fièvre aphteuse.

Je ne ferai pas à mes collègues l'injure de reprendre l'historique de la crise et de l'épidémie. Je soulignerai plutôt la difficulté de les juguler.

Connaissant les mesures prises dans les différents pays européens, nous devons prendre conscience de l'importance de cette épidémie, de ses répercussions possibles sur le secteur de l'agriculture en général, des difficultés rencontrées par l'ensemble du monde agricole à la suite des crises successives de la dioxine, de la vache folle et de la fièvre aphteuse, ainsi que des drames personnels qui s'ensuivent.

Si les mesures de protection indispensables qui empêchent les rentrées d'argent pour beaucoup d'agriculteurs sont prises, vous savez aussi que les échéances des traites n'attendent pas, ce qui engendre des problèmes extrêmement lourds dans le secteur.

En premier lieu, au plan européen, nous devons recueillir des informations sur la situation et connaître les avis des conseils des ministres, de la Commission et du Comité vétérinaire européen, d'autant plus que l'on perçoit des évolutions au sein des États membres.

La Grande-Bretagne semble toujours considérer que la prise de mesures de confinement et de destruction est la seule solution possible, mais les déclarations récentes de Tony Blair posent question quant à l'attitude future de ce pays.

Les Pays-Bas, touchés par l'épidémie, ont une autre approche puisqu'ils prônent, si nos informations sont exactes, une vaccination sélective suivie d'abattage.

La France a spontanément supprimé toute forme d'exportation alors que, sur le plan européen, des mesures de blocage étaient prises en vue d'interdire les importations de

Ik wijs erop dat, ongeacht de uiteenlopende standpunten, altijd eenparige beslissingen worden genomen, die door de lidstaten evenwel verschillend worden geïnterpreteerd.

Ik wil nu ingaan op de maatregelen die in België genomen zijn. Na twee alarmsignalen zijn de tests negatief gebleken. Een derde alarmsignaal, in de streek van Chimay, wordt door sommigen als onwaarschijnlijk en door anderen als bedreigend geïnterpreteerd. We moeten dan ook opnieuw meer realiteitszin aan de dag leggen.

Er zijn bufferzones en schutkringen ingesteld en er zijn maatregelen genomen inzake invoer en controle aan de grenzen met Frankrijk en Nederland.

Het mond- en klauwzeervirus verspreidt zich zeer gemakkelijk. Is het dan voldoende een selectieve preventiemaatregel te nemen die het invoerverbod beperkt tot landen waar de ziekte is vastgesteld, zoals Frankrijk, Nederland en Groot-Brittannië? Is het niet verstandiger de invoer uit alle buurlanden te verbieden?

Economisch gezien wordt automatisch de uitvoer verboden als de invoer wordt verboden. Als het waar is dat er bijna geen in- of uitvoer meer is, wat zou dan het nadeel zijn van een ruimer invoerverbod, dat niet beperkt is tot de landen waar mond- en klauwzeer is uitgebroken?

Ik wijs de minister van Landbouw – en die van Binnenlandse Zaken – tevens op informatie die ik gekregen heb over de wijze waarop onze grenzen met Frankrijk en Nederland min of meer gesloten zijn. Als die maatregelen worden behouden, moeten de grenscontroles worden versterkt, zodat we werkelijk een bufferzone aan die grenzen hebben. Ik weet dat het zeer moeilijk is om die lange grenzen te controleren en dat de grote verkeersaders makkelijker te controleren zijn dan de kleine wegen. Als we efficiënt willen optreden, moeten de controles evenwel worden versterkt.

Wat zou er ten slotte gebeuren in geval van vaccinatie? Het zou interessant zijn de argumenten te kennen die op Europees niveau ontwikkeld zijn, door de Commissie, door de Raad en door de veterinaire experts. Welke van die argumenten zullen wij in aanmerking nemen?

Volgens geruchten zou vaccinatie te duur zijn en zouden we in ieder geval niet over voldoende vaccins beschikken. Is vaccinatie echt te duur? Hoe duur? Zijn er echt te weinig vaccins?

Als in België of in de Europese Unie unilateraal wordt gevaccineerd, zouden we geen uitvoermogelijkheden meer hebben. Dat argument klopt als we uitgaan van de idee dat onze buitenlandse “klanten” alle invoer zouden verbieden in geval van vaccinatie. Kunnen wij die redenering niet omkeren? Gelet op de huidige situatie is het afzien van vaccinatie duidelijk geen geschikte maatregel. Wij worden nu geconfronteerd met de eerste epidemie sedert de vaccinatie is afgeschaft. Wie zegt ons dat, als we deze epidemie de baas worden, er over vijf of zes jaar geen nieuwe zal uitbreken? Er is zo veel internationaal verkeer dat niemand zulks kan uitsluiten. Als men ons zegt dat elke uitvoer uigesloten is in geval van vaccinatie, kunnen wij weigeren vee in te voeren uit landen waar niet wordt gevaccineerd, want uit epidemiologisch oogpunt is vaccinatie de meest geschikte maatregel. Wie verzekert ons bijvoorbeeld dat er in

pays où des cas de fièvre aphteuse étaient déclarés.

On constate donc l'existence de contradictions entre les positions prises par les États membres et celles de l'Union européenne.

Je souhaite, M. le ministre, que vous nous décriviez le climat régnant au sein des conseils européens de l'Agriculture et que vous nous fassiez part des positions respectives des États membres.

Je souligne cependant que, quelles que soient les prises de positions, on aboutit à des décisions unanimes, néanmoins traduites différemment par les États membres.

En deuxième lieu, en ce qui concerne les mesures prises en Belgique, les deux premières alertes se sont révélées négatives et la troisième, dans la région de Chimay, a été interprétée par les uns comme improbable et menaçante par les autres. Il me semble important de rétablir la réalité des faits.

Des mesures ont distingué des « zones de confinement ou des zones frontales » et ont été prises, pour l'ensemble du pays, en termes d'importation et de contrôle aux frontières néerlandaise et française.

On connaît la volatilité de l'agent de la fièvre aphteuse. Entre une mesure sélective prise à l'égard de pays où des cas sont avérés et une mesure générale par rapport aux importations des pays voisins, la mesure de prévention consistant à limiter l'interdiction d'importation à l'égard de la France, des Pays-Bas et de la Grande-Bretagne, est-elle suffisante ?

N'est-il pas plus sage d'interdire les importations par rapport à l'ensemble des pays voisins ?

Sur une base économique, si l'on interdit l'importation, on interdira automatiquement l'exportation. En outre, s'il est vrai que les mouvements d'import-export sont pratiquement nuls à l'heure actuelle, quel désavantage y aurait-il à prendre une mesure d'interdiction des importations plus importantes, et donc non limitées aux États dans lesquels des cas de fièvre aphteuse se sont déclarés ?

J'attire également votre attention – comme celle du ministre de l'Intérieur d'ailleurs – sur les informations que nous recevons au sujet de l'étanchéité relative de nos frontières avec la France et les Pays-Bas. Donc, si ces mesures sont maintenues – et je pense qu'elles sont nécessaires –, il faudrait veiller à renforcer les contrôles aux frontières afin que l'objectif de « tampon et de confinement » au niveau des frontières française et néerlandaise soit atteint. Je sais qu'il est extrêmement difficile de contrôler ces frontières fort étendues et qu'il est plus facile de contrôler les grands axes que les petites voies de pénétration. Je suis donc convaincu qu'il est indispensable de renforcer ces contrôles si nous voulons être efficaces.

En troisième lieu, que se passerait-il en cas de vaccination ? Il serait intéressant de connaître les arguments développés au niveau européen, au niveau de la Commission, du Conseil, et même des techniciens que sont les vétérinaires. Pourriez-vous nous dire quels sont les arguments retenus que nous entendons prendre en compte ?

Selon la rumeur, la vaccination serait trop chère et nous ne disposerions pas, de toute façon, de suffisamment de vaccins.

Argentinië geen gevallen van mond- en klauwzeer zijn?

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Daar zijn nu ook gevallen.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ja, maar Argentinië heeft er officieel nog geen gemeld. Toch is de invoer van Argentijns vlees niet verboden.*

Ik weiger dan ook dat economische argument te aanvaarden en ik stel voor dat we de logica omkeren. Moeten we vaccinatie niet aanbevelen en de invoer verbieden uit landen waar niet wordt gevaccineerd? Daarover moet worden nagedacht.

Ik heb ook enkele vragen over de vaccinatie zelf. Hoe staat het met de voorraad beschikbare vaccins? Wat is de totale kostprijs voor vaccinatie en de prijs per vaccinatie? Die individuele kostprijs is belangrijk, want aan de hand daarvan kunnen we schatten wat de exacte kostprijs is voor de veehouders. Gaat het, zoals thans, om het risico dat hun veestapel wordt geslacht of om een gedeeltelijke tenlasteneming van de vaccinatie als hun veestapel opnieuw gezond wordt?

Het is van belang de totale kostprijs van de vaccinatie te kennen voor de Europese Unie en voor België. In ons land vragen bepaalde overheden al enige tijd om vaccinatie. Ik stel ook vast dat organisaties die onlangs de mogelijkheid van vaccinatie nog niet overwogen, er nu wel aan denken. We kunnen overwegen alle dieren te vaccineren ofwel het vee dat zich in de schutkring bevindt eerst te vaccineren en dan te slachten. Er wordt veel hoop gesteld in de traceerbaarheid van de vaccins. Misschien heeft de minister daarover meer informatie.

De voorzitter. – Mijnheer Mahoux, ik verzoek u af te ronden.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Zou het mogelijk zijn het gevaccineerde vee te identificeren zodat het kan worden onderscheiden van het besmette vee?*

La vaccination est-elle réellement trop coûteuse ? Quel est son coût exact ? Y a-t-il un réel manque de vaccins ?

Sur le plan économique, si nous vaccinions unilatéralement au niveau de la Belgique ou de l'Union européenne, toute possibilité d'exportation serait exclue. L'argument est exact si l'on part de l'idée que « nos clients » extérieurs refuseraient toute importation en cas de vaccination. Ne pourrions-nous pas inverser la logique ? Au vu de la situation actuelle, il est évident que l'abandon de la vaccination est une mesure inopportune. Nous vivons une épidémie qui est la première à se déclarer depuis l'abandon de la vaccination. Si nous jugulons l'épidémie actuelle, qui nous dit qu'une nouvelle épidémie ne se déclarera pas dans cinq ou six ans ? Les échanges internationaux sont tels que personne ne peut garantir qu'une nouvelle épidémie n'apparaîtra pas dans les prochaines années. Quand on nous dit que toute exportation est exclue en cas de vaccination, nous pouvons répondre l'inverse. Nous pourrions refuser d'importer du bétail en provenance de pays où il n'y a pas de vaccination, tenant compte de l'approche épidémiologique selon laquelle la mesure efficace à prendre serait précisément la vaccination. Nous renverserions ainsi la vapeur. Qui nous garantit qu'il n'existe pas, par exemple, des cas de fièvre aphteuse en Argentine ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Il y en a maintenant.

M. Philippe Mahoux (PS). – Oui mais l'Argentine n'a pas encore officiellement déclaré des cas de fièvre aphteuse. Il n'empêche que l'importation de viande argentine n'est pas interdite.

Je refuse donc l'argument économique invoqué et je propose de renverser la logique. Ne faut-il pas prôner la vaccination et interdire les importations en provenance de pays où elle n'est pas pratiquée ? Cela mérite réflexion.

J'ai quelques questions à vous poser sur la vaccination elle-même. Tout d'abord, qu'en est-il des stocks de vaccin disponibles ? Pouvez-vous nous indiquer le coût global de la vaccination et le coût par vaccination ? Ce coût individuel est important car il doit nous permettre d'évaluer quel est le coût réel pour les éleveurs. Est-ce, comme à l'heure actuelle, le risque d'abattage de leur élevage ou la prise en charge partielle du coût de la vaccination, si elle était rétablie ?

Il est important de connaître le coût global de la vaccination aux échelles respectives de l'Union européenne et de la Belgique. Depuis quelque temps, dans notre pays, certaines autorités réclament cette vaccination. Je constate aussi que des associations qui, récemment, n'envisageaient pas la vaccination, abordent maintenant la question. On peut envisager de vacciner toutes les bêtes ou choisir de vacciner puis d'abattre le bétail se trouvant dans la zone de confinement. On place beaucoup d'espoir dans la traçabilité de vaccination. Vous avez peut-être des informations complémentaires à cet égard.

M. le président. – M. Mahoux, pourriez-vous conclure, je vous prie ?

M. Philippe Mahoux (PS). – Je conclus, M. le Président.

Serait-il possible d'identifier le bétail vacciné pour le

Ten slotte moet de nuttige informatie tot bij hen geraken voor wie ze bedoeld is. De gemeenten worden geacht de veehouders systematisch te informeren en moeten dus voortdurend hun informatie kunnen bijsturen. Ze moeten niet alleen laten weten welke maatregelen genomen zijn, maar ook de redenen, de epidemiologische analyse en de wetenschappelijke adviezen doorspelen. Talrijke gemeenten hebben die informatieplicht goed volbracht, vooral door te zorgen voor de identificatie van alle veehouders, ook zij die maar twee of drie schapen hebben. Ikzelf heb informatie doorgegeven in verband met voetbaden en ontsmettingsmiddelen, en in verband met de beperking van het vervoer, en ik heb de veehouders ontsmettingsmiddelen gegeven.

Ik dank de minister voor zijn antwoorden op deze vragen, die de vertolking zijn van de ongerustheid en de vrees van allen die door deze epidemie getroffen zijn.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Een deel van mijn vraag om uitleg heeft betrekking op gebeurtenissen uit het verleden en in het andere deel speel ik in op de actualiteit. De heer Maertens is op zending in Palestina. Ik zal een van zijn vragen overnemen zodat de minister er meteen kan op antwoorden.

Op 8 maart stelde ik minister Gabriëls een mondelinge vraag over deze materie, waarop minister Verwilghen antwoordde. Ik heb nog enkele bijkomende vragen.

De eerste vraag handelt over het koninklijk besluit dat op 2 maart is uitgevaardigd en op 3 maart in het *Belgisch Staatsblad* is gepubliceerd, nadat een rechter in kort geding de minister verboden had het intussen welbekende geitenbedrijf in Klemskerke op te ruimen, maar wel vóór de uitspraak ten gronde. Naast het geitenbedrijf waren er nog enkele andere kleinveebedrijven preventief opgeruimd. Ik heb vragen bij de bedoelingen van het koninklijk besluit. Indien het besluit noodzakelijk was om kleinveebedrijven te kunnen opruimen, rijst de vraag of er een wettelijke basis was voor de opruiming vóór de publicatie van het besluit en voor de financiële tegemoetkoming die werd toegekend.

Indien het besluit niet echt noodzakelijk was, vraag ik me af waarom het werd uitgevaardigd. Misschien was het de bedoeling te verhinderen dat de beslissing van de rechter in kortgeding, die een uitspraak deed op eenzijdig verzoek, zou worden bevestigd? In dat geval verhinderde de uitvoerende macht dat de rechter zowel het opportuniteits-, het proportionaliteits-, als het gelijkheidsprincipe in overweging kon nemen. Dat is een juridisch discours. Het koninklijk besluit spreekt niet over de varkens, wat tot gevolg had dat de doorgaans familiale kleinveebedrijven onmiddellijk en zonder klinische aanwijzingen konden worden opgeruimd, in tegenstelling tot vooral industriële varkensbedrijven die op dat ogenblik pas na klinische indicaties werden opgeruimd. Nadien is de situatie veranderd. Het koninklijk besluit bevat dus een duidelijke discriminatie, die wel verantwoord kan zijn, maar dan moet er een goede motivering worden gegeven. Hoe luidt de motivering van de minister? Is die gebaseerd op richtlijnen en argumentaties van het Europees Veterinair Comité?

différencier du bétail atteint par la maladie ?

Enfin, en matière d'information, il faut que les informations utiles parviennent aux destinataires. Je vous interroge donc en tant que responsable communal. Les communes sont systématiquement considérées comme des relais informatifs au profit des éleveurs et doivent être en mesure d'étayer constamment leurs informations. Il ne s'agit pas seulement de relayer les mesures prises mais aussi d'en diffuser les raisons, l'analyse épidémiologique et les avis scientifiques, même s'ils sont divergents. Beaucoup de communes ont fait du bon travail à ce niveau informatif, notamment en identifiant tous les éleveurs, même les éleveurs occasionnels propriétaires de deux ou trois moutons. En ce qui me concerne, j'ai transmis les informations relatives aux pédiluves et aux désinfectants, celles limitant les transports, et fourni du désinfectant aux éleveurs

Je vous remercie de répondre à ces interrogations traduisant l'inquiétude, l'angoisse, de tous ceux directement touchés par cette épidémie et de l'ensemble du monde agricole.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Ma première question concerne l'arrêté royal promulgué le 2 mars et publié au Moniteur belge le 3 mars, après le jugement rendu en référé interdisant au ministre d'abattre les chèvres de l'élevage de Klemskerke mais avant le jugement sur le fond. Des abattages préventifs avaient également été effectués dans quelques élevages de petit bétail. Quels étaient les objectifs de l'arrêté royal ? S'il était indispensable pour permettre les abattages de petit bétail, on peut s'interroger sur la base légale des abattages réalisés avant sa publication et des interventions financières accordées.*

Si l'arrêté n'était pas vraiment indispensable, pourquoi a-t-il été publié ? Voulait-on éviter la confirmation de la décision prise par le juge en référé ? Si tel est le cas, le pouvoir exécutif empêchait le juge de prendre en considération les principes d'opportunité, de proportionnalité et d'égalité.

L'arrêté royal ne parle pas des porcs. Le petit bétail d'entreprises généralement familiales a donc pu être abattu en l'absence d'indices cliniques, contrairement aux élevages de porcs essentiellement industriels où pareille décision n'a été prise qu'en présence d'indices cliniques. L'arrêté royal instaure donc une discrimination qui peut certes se justifier mais qui doit alors être solidement motivée. Quelle est la motivation du ministre ? Est-elle fondée sur des directives et arguments du Comité vétérinaire européen ?

Cette discrimination n'est pas une primeur dans ce secteur. La réglementation relative à l'indemnisation pour les abattages effectués à la suite de la crise de la dioxine de décembre 1999 a, elle aussi, abandonné les éleveurs de petit bétail à leur sort.

J'en viens maintenant à l'application de l'arrêté royal. Alors que le ministre préconise une approche différente pour le petit bétail et les porcs dans son arrêté royal, il a néanmoins appliqué la mesure de manière linéaire au petit bétail, refusant de tenir compte d'arguments solides démontrant la sécurité de certaines entreprises. Il s'est certes montré plus sévère depuis lors et a fait procéder à des abattages dans des élevages de porcs sans attendre la présence d'indices cliniques. Il semble que le ministre voulait faire un exemple à partir du petit élevage sûr de chèvres. Il voulait signifier

Deze discriminatie is in de sector niet echt een primeur. Ook de regelgeving voor de vergoeding van de opruiming als gevolg van de dioxinecrisis van december 1999, toen de heer Gabriëls al minister van Landbouw was, liet de kleinveefokkers al in de kou staan.

Dan kom ik bij de lineaire toepassing van de maatregel. Waar de minister in het koninklijk besluit een totaal verschillende aanpak voorstaat voor kleinvee en varkens, paste hij de maatregel voor kleinvee meedogenloos lineair toe. Hij weigerde rekening te houden met stevige argumenten van veiligheid bij concrete bedrijven. Ik moet er wel aan toevoegen dat hij inmiddels strenger geworden is en dat hij ook varkensbedrijven opruimt zonder de klinische bewijzen af te wachten. De minister wilde het veilige geitenbedrijf als het ware als voorbeeld stellen voor de sector. Hij wilde waarschijnlijk duidelijk maken dat er voor niemand een uitzondering kon worden gemaakt, zeker niet voor een biologisch bedrijf! De bevolking zou immers de indruk kunnen krijgen dat biobedrijven veiliger en zorgvuldiger werken dan de klassieke veeteeltbedrijven!

Ik weet niet wanneer er precies werd beslist de geiten van het bedrijf in Klemskerke te vernietigen. Wellicht is dit gebeurd vóór de uitspraak in kortgeding. Heeft de minister de argumenten van de bedrijfsleider ter staving van zijn overtuiging dat de dieren gezond waren, ernstig bestudeerd? Waarom heeft hij geen rekening gehouden met deze argumenten?

Hoewel de betrokken geitenboer herhaaldelijk had aangedrongen op het nemen van bloedstalen, heeft de administratie van Landbouw de beslissing van de rechter in kortgeding afgewacht. De bloedstalen werden zeer kort vóór de geplande opruiming genomen, zodat de resultaten pas na de opruiming bekend waren. Was dit de bedoeling? Waarom weigerde de minister het resultaat van de bloedstalen af te wachten? Waarom nam hij het risico dat de bevolking deze opruiming als overhaast en duidelijk overbodig zou interpreteren? Een dag na de opruiming bleek uit de analyse van de bloedstalen dat de dieren gezond waren, wat iedereen overigens had verwacht.

In antwoord op een mondelinge vraag antwoordde de minister dat een aantal uit het Verenigd Koninkrijk ingevoerde schapen niet konden worden gelokaliseerd en dus niet konden worden geblokkeerd.

In het hele land staan sinds jaren schapen en geiten – meestal bij particulieren – die niet bij SANITEL geregistreerd staan en die geen oormerk dragen. Welke maatregelen heeft de minister genomen om deze dieren en hun afkomst snel te registreren als veiligheidsmaatregel tegen de verspreiding van mond- en klauwzeer? De minister had de particulieren moeten aansporen al hun dieren onmiddellijk aan te geven zonder te dreigen met straffen wanneer ze in het verleden geen aangifte hadden gedaan. Bovendien had hij de bevolking hierover uitgebreid moeten informeren. Een dergelijke maatregel heeft minder dramatische gevolgen dan massale preventieve slachtingen.

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Iedereen is verplicht zijn dieren te oormerken. Dat geldt zowel voor landbouwers als voor particulieren.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – De minister weet zeer

qu'aucune exception n'était admise, surtout pas pour une entreprise biologique. La population pourrait en effet avoir l'impression que les entreprises biologiques sont plus sûres que les élevages classiques !

Je suppose que la décision d'abattage des chèvres de Klemskerke a été prise avant le jugement en référé. Le ministre a-t-il pris la peine d'étudier les arguments avancés par l'éleveur pour étayer sa conviction que ses animaux étaient sains ? Pourquoi n'en a-t-il pas tenu compte ? Cet éleveur a insisté pour que des échantillons de sang soient prélevés sur ses chèvres mais l'administration de l'Agriculture a préféré attendre la décision du juge en référé. Les échantillons ont été prélevés peu avant l'abattage si bien qu'au moment de l'abattage, les résultats des analyses n'étaient pas encore connus. Pourquoi le ministre n'a-t-il pas attendu ces résultats ? Le lendemain de l'abattage, l'analyse de sang a en effet révélé que les animaux étaient sains.

En réponse à une question orale, le ministre a déclaré que certains moutons importés du Royaume-Uni n'avaient pu être localisés et bloqués. Partout dans le pays se trouvent des moutons et des chèvres – en général chez des particuliers – qui n'ont jamais été enregistrés dans le système SANITEL et qui ne portent pas de marque auriculaire. Quelles mesures le ministre a-t-il prises pour assurer l'enregistrement rapide de ces animaux et de leur origine en vue de prévenir la propagation de la fièvre aphteuse ? Le ministre aurait dû inciter les particuliers à déclarer immédiatement leurs animaux, sans les menacer de sanctions pour non-déclaration. Il aurait en outre dû informer largement la population. Une telle mesure a des répercussions moins dramatiques que les abattages préventifs.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Chacun est obligé de marquer ses animaux à l'oreille, les particuliers comme les agriculteurs.*

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Le ministre sait parfaitement*

goed dat dit in de praktijk, zeker bij particulieren, niet altijd gebeurt. Hij moet bovendien toegeven dat de particulieren niet werden opgeroepen om de overheidsdiensten in te lichten over de herkomst van hun dieren. Ik ben het er uiteraard mee eens dat iedereen het bezit van dieren zou moeten aangeven. Waarom heeft de minister de particuliere schapen- of geitenhouders niet opgeroepen om inlichtingen over hun dieren te verstrekken?

Bij het verantwoorden van de maatregelen met betrekking tot mond- en klauwzeer heeft de minister herhaaldelijk verwezen naar de dioxinecrisis en de BSE-problemen. Dat is ongehoord. Dioxinebesmetting en BSE houden onmiddellijke risico's in voor de volksgezondheid, maar dat is voor mond- en klauwzeer niet het geval. De bevolking moet dat goed beseffen.

De mensen weten dat de aanpak van de mond- en klauwzeerziekte louter economisch is. Daarom is er een groeiende vraag naar massale inentingen. Ik zou graag hebben dat de minister in zijn communicatie over deze crisis er blijft op wijzen dat het risico voor de bevolking verschillend is.

De specifieke situatie van de biobedrijven is een teer punt. De ontkenning van de specificiteit van biobedrijven bij de lineaire toepassing van het opruimingsbesluit is een kaakslag voor de betrokken sector. Ik heb vernomen dat de toegekende subsidiëring van de biosector, met onder meer Europese middelen, een enorme vertraging kent en zeker geen stimulant is voor het starten van nieuwe biobedrijven of het omschakelen van gangbare landbouwbedrijven. Ik stel vast dat de biobedrijven zeker niet op een voorkeursbehandeling kunnen rekenen.

Kan de minister de stand van zaken schetsen, een verklaring geven voor de beweerde trage uitbetaling van de subsidies en mededelen welke maatregelen genomen zijn om het probleem te verhelpen. Of is de minister niet overtuigd van het belang van de biologische landbouw en de noodzaak om aandeel ervan in de totale voedselvoorziening te doen toenemen?

De minister heeft op mijn mondelinge vraag van 8 maart geantwoord dat er geen sanitair fonds is voor kleinvee, in tegenstelling tot het operationele fonds voor varkens, runderen en pluimvee. Hij zegde dat de Europese Commissie medefinanciering overweegt, maar dat ze daarvoor eerst de nodige kredietlijnen moet uittrekken. Wat betekent dat concreet? Er wordt wel met een individueel kleinveehouder-slachtoffer onderhandeld over een vergoeding, maar noch de betalingsprocedure noch de kredietlijnen zijn op dit ogenblik geregeld. Wanneer zullen de getroffen bedrijven een vergoeding ontvangen? Kan dat nog dit landbouwseizoen?

Ik wil nog heel kort ingaan op de actualiteit, namelijk de vraag naar een andere koers, naar vaccinaties. Zo vragen dierentuinen snel te mogen vaccineren. Ik wil die vraag uitbreiden tot natuurgebieden of regio's waar dieren worden gehouden die omwille van hun genetisch materiaal bijzonder belangrijk zijn en gekweekt worden om de genetische diversiteit te behouden. Die dieren komen niet in de voedselketen terecht. Kan de minister ermee instemmen dat deze specifieke dieren preventief worden gevaccineerd, uiteraard zonder nadien te moeten worden geslacht.

Ik zou het ook willen hebben over de kwaliteit van de vaccins. Thans zouden al gemarkeerde vaccins beschikbaar

que ce n'est pas toujours le cas. Il doit en outre admettre que les particuliers n'ont pas été invités à informer les services administratifs de l'origine des animaux. Pourquoi ?

Pour justifier ses mesures, le ministre a fait plusieurs fois référence à la crise de la dioxine et à l'ESB. C'est inouï. La contamination par la dioxine et l'ESB implique des risques immédiats pour la santé publique, ce qui n'est pas le cas pour la fièvre aphteuse.

Tout le monde sait que l'approche de la fièvre aphteuse est purement économique, d'où la demande croissante de vaccinations massives. J'aimerais que le ministre mette bien en évidence que le risque pour la population est différent.

La situation spécifique des entreprises biologiques est un point délicat. En niant cette spécificité lors de l'application linéaire de la décision d'abattage, le ministre a infligé un camouflet à ce secteur. J'ai appris que les subventions, notamment européennes, accordées au secteur biologique accusent un sérieux retard et ne constituent donc nullement une incitation à la création de nouvelles entreprises biologiques ou à la conversion d'entreprises agricoles classiques.

Le ministre peut-il dresser le tableau de la situation et préciser les raisons du versement tardif des subventions ? Quelles sont les mesures prises pour y remédier ? Ou alors, le ministre n'est-il pas convaincu de l'importance de l'agriculture biologique ?

En réponse à ma question orale du 8 mars, le ministre a affirmé qu'il n'existait pas de fonds sanitaire pour le petit bétail, contrairement au fonds opérationnel pour les porcs, les bovins et la volaille. Il a ajouté que la Commission européenne envisage un cofinancement mais qu'elle doit d'abord dégager les lignes de crédits nécessaires. Qu'est-ce que cela signifie concrètement ? On négocie une indemnisation avec les éleveurs de petit bétail victimes d'abattages alors que ni la procédure de paiement, ni les lignes de crédits ne sont établies. Quand les entreprises concernées seront-elles indemnisées ?

Je voudrais aussi aborder la question de la vaccination. Les zoos demandent à pouvoir y procéder rapidement. Cette mesure devrait être étendue aux zones naturelles et aux régions où sont élevés des animaux dont le matériel génétique est très important. Ces animaux n'entrent pas dans la chaîne alimentaire. Le ministre peut-il autoriser la vaccination préventive de ces animaux ?

Il existe déjà des vaccins marqués. Je suppose que les vaccins dont nous disposons actuellement ne le sont pas. Quelle attitude le ministre adoptera-t-il à cet égard ? Ce n'est pas sans importance sur le plan économique.

Si des foyers de fièvre aphteuse sont découverts chez nous, il sera possible de vacciner, comme c'est le cas aux Pays-Bas, mais les animaux seront quand même abattus par la suite. La population ne comprend pas pourquoi.

De plus en plus de voix s'élèvent pour réclamer une vaccination générale. Celle-ci a certes des répercussions négatives sur l'exportation mais les problèmes économiques sont déjà si dramatiques ! Selon les experts, la crise durera encore au moins huit mois. Nous devons donc nous monter extrêmement vigilants pour éviter que l'épizootie gagne notre

zijn. Ik veronderstel dat de vaccins waarover wij nu beschikken, nog niet gemarkeerd zijn. Hoe zal de minister daarop reageren, want dat is uit economisch oogpunt niet onbelangrijk.

Zoals in Nederland al gebeurt, zal ook bij ons vaccinatie mogelijk zijn als er haarden worden ontdekt, evenwel gevolgd door het afslachten van de dieren. De bevolking begrijpt echter niet waarom er zowel wordt gevaccineerd als vernietigd.

Steeds luider klinkt de vraag naar een algemene vaccinatie. Een algemene vaccinatie heeft weliswaar negatieve gevolgen voor de export, maar de economische problemen zijn nu al zo dramatisch. Volgens experts zal de crisis nog ten minste acht maanden voortduren. Om te beletten dat de ziekte bij ons uitbreekt is gedurende al die tijd een zeer actieve waakzaamheid geboden. Aangezien totnogtoe in ons land geen haarden werden ontdekt, stel ik vast dat de sector zeer goed meewerkt. Hoe lang kunnen die mensen dat nog op dezelfde wijze volhouden? Zal de omgeving aanvaarden dat België de gelukkige uitzondering is en mag blijven exporteren? Is de minister bereid om het debat van de algemene vaccinatie op het Europese niveau te openen?

Dan kom ik nu tot de vraag van de heer Maertens.

Vanuit Duitse hoek komt de vraag om een andere koers te varen en het Europees landbouwbeleid in zijn geheel te herzien. Minister Künast denkt onder meer aan het terugschroeven van het transport van levende dieren over de grenzen. De Belgische minister volgt het standpunt van de Duitse minister niet, maar veeleer de Franse lijn, die erin bestaat te wachten tot er een haard ontstaat en dan te reageren met vernietiging in de kern en vaccinatie daarrond. Waarom volgt de minister niet de visie van Fischler, en Künast over de grondige hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid?

De heer Jan Steverlynck (CVP). – Nu het duidelijk wordt dat we inzake mond- en klauwzeer te maken hebben met een echte epidemie, wil ik graag een zevental punten onder de aandacht van de minister brengen.

Er is het probleem van de traceerbaarheid, voornamelijk met betrekking tot schapen. Van de zowat 15.000 schapenhouders in ons land is het overgrote deel hobbyist. Wat de controle betreft loopt het daar vaak mis. Een aantal van die schapenhouders zijn niet in orde met de SANITEL-voorschriften. Ik denk dat dringend de nodige richtlijnen aan de gemeenten moeten worden gegeven opdat de controle ook daar wordt toegepast.

Er is ook de problematiek van de “verloren” schapen. Ik werd gealarmeerd door een antwoord van de minister op een recente mondelinge vraag van de heer Lozie. Hij zei dat een totaal vervoersverbod op schapen en geiten werd ingesteld omdat meerdere schapen en geiten, vermoedelijk ingevoerd uit het Verenigd Koninkrijk, niet konden worden teruggevonden. Die “verloren” schapen zijn natuurlijk wel ergens te vinden. Daarnaast zijn er momenteel ook nog zeer veel sluikslachtingen: uit de vergelijking van de cijfers van het IVK enerzijds en die van het Landbouweconomisch Instituut anderzijds, blijkt dat er per jaar misschien wel 80.000 illegale slachtingen van schapen gebeuren. Rekening houdend met deze twee aspecten, vind ik het dus van belang

pays. Le secteur collabore de bonne grâce mais pourra-t-il le faire encore longtemps ? Les autres pays accepteront-ils que la Belgique soit l'heureuse exception autorisée à exporter ? Le ministre est-il disposé à engager le débat sur la vaccination à l'échelon européen ?

Les Allemands préconisent un changement de cap et une réforme de l'ensemble de la politique agricole européenne. La ministre Künast envisage notamment une restriction des transports transfrontaliers d'animaux vivants. Le ministre suit plutôt l'optique française consistant à attendre l'apparition de foyers et à réagir par des abattages au cœur des foyers et des vaccinations aux alentours. Pourquoi n'adopte-t-il pas la position allemande ?

M. Jan Steverlynck (CVP). – *À présent que nous sommes certains d'être confrontés à une véritable épizootie, je voudrais attirer l'attention du ministre sur sept points.*

Le problème de la traçabilité concerne surtout les moutons. Sur les 15.000 éleveurs de moutons que compte notre pays, la plupart exercent cette activité en amateurs. Les contrôles sont donc malaisés. Un certain nombre d'entre eux ne respectent pas les règles SANITEL. J'estime qu'il faut donner rapidement des instructions aux communes pour qu'ils soient également soumis à des contrôles.

Il y a également le problème des moutons « perdus ». Répondant à une question de M. Lozie, le ministre a déclaré avoir interdit le transport des moutons et des chèvres en raison de la disparition de plusieurs de ces animaux en provenance du Royaume-Uni. Du reste, il subsiste encore des abattages clandestins : en comparant les chiffres de l'IEV et ceux de l'Institut d'économie agricole, on s'aperçoit que chaque année, quelque 80.000 moutons font l'objet d'abattages clandestins. J'estime donc qu'il importe d'interdire les abattages à domicile sur tout le territoire et de renforcer le contrôle des abattages clandestins.

Par ailleurs, il ne suffit pas de prendre des mesures, encore faut-il les appliquer. L'arrêté ministériel prévoit que tous les transports doivent se faire par le réseau autoroutier.

dat thuisslachtingen over het gehele grondgebied zouden worden verboden en meer controle zou zijn op illegale slachtingen.

Een ander probleem is de controle. Zoals reeds gezegd is het van groot belang dat er maatregelen worden genomen, maar ze moeten ook worden toegepast. In het ministerieel besluit staat dat alle vervoer dient te gebeuren via de snelwegen.

Jammer genoeg is de realiteit anders. Er zijn veel grensovergangen waarlangs vlees of dieren uit bufferkringen gesmokkeld kunnen worden. Naar verluidt zou de besmetting in Ierland te maken hebben met de smokkel van dieren tussen Noord-Ierland en Ierland. Een sluitende controle aan de grenzen en sluitende maatregelen om die controle te verbeteren, is essentieel.

De huidige crisiscommunicatie verloopt niet fatsoenlijk. Wie weet wat, wanneer weet men dit, waar vindt men de juiste informatie? Op de ene website vindt men de juiste informatie, op een andere is ze dan weer achterhaald. Op teletekst vindt men wel telefoonnummers, maar geen verwijzing naar de website. Men zou meer gebruik moeten maken van televisie en ook van de kranten. De regering koopt geregeld advertentieruimte om haar goede voornemens bekend te maken. Ze zou dit ook kunnen doen om het publiek over deze kwestie te informeren. Als zelfs de beroepsverenigingen, die de professionelen in de sector moeten voorlichten, niet van alle maatregelen op de hoogte zijn, wat dan gezegd over de talrijke hobbyisten, de schapen-, de geiten-, de hertenhouders? Een ruime berichtgeving dringt zich bijgevolg op.

Er was ook heel wat kritiek van de gemeenten omdat ze 32 pagina's faxberichten ontvingen die onverstaaenbaar zijn als men de verschillende koninklijke besluiten niet naast elkaar kan leggen. Ook hier is de communicatie voor verbetering vatbaar.

Een vijfde element heeft betrekking op het draaiboek of de noodscenario's. Men zegt nu dat er een draaiboek van 300 pagina's zou bestaan. Het is dan toch vreemd dan niemand dit weet, dat we evenmin weten of dit draaiboek volledig is, of het geactualiseerd is, vooraf besproken werd met de beroepsverenigingen en vooraf geoefend werd. In Nederland heeft de voorzitter van de landbouworganisatie LTO, de heer Doornbos, uitdrukkelijk gezegd dat de beroepsverenigingen de kans hebben gekregen dit draaiboek te oefenen. Daardoor werden een aantal mankementen vastgesteld en kon het draaiboek worden aangepast. Is er een draaiboek voor elke sector, niet alleen voor de landbouw, maar ook voor de afgeleide sectoren? Als dit nog niet zou gebeurd zijn, moet een en ander dringend op punt gesteld worden zodat eenieder die in die sectoren actief is weet wat moet gedaan worden als het mond- en klauwzeer bij ons zou uitbreken. Ook de gemeenten moeten duidelijk weten wat hen te doen staat. Wie doet wat? Is het de burgemeester die moet zorgen voor bordjes aan de gemeentegrenzen?

De vraag rijst of inzake vaccinatie het roer niet moet worden omgegooid. Is er een kosten-batenanalyse uitgevoerd naar vaccineren vs. afslachten? Als de slachtingen in Groot-Brittannië aan het huidige tempo doorgaan, zullen in juni één miljoen dieren zijn afgeslacht.

De publieke opinie, en elke redelijke mens, zal dergelijk

Malheureusement, la réalité est différente. Il est courant que de la viande ou des animaux en provenance de zones tampons passent la frontière. L'Irlande aurait été contaminée à cause d'un trafic d'animaux avec l'Irlande du nord. L'amélioration des contrôles passe par des frontières étanches et des mesures radicales.

La communication est mauvaise. Où trouve-t-on les bonnes informations ? Certains sites web sont à jour, d'autres pas. Sur le télétexte, on trouve des numéros de téléphone mais aucune référence au site. Le gouvernement devrait recourir davantage aux médias pour informer le public. Si même les groupements professionnels, qui sont censés informer leurs membres, ne sont pas au courant de toutes les mesures, que dire alors des éleveurs amateurs ? Il est donc temps d'améliorer l'information.

Les communes se sont plaintes d'avoir reçu 32 pages de fax incompréhensibles en l'absence des arrêtés royaux concernés. Ici aussi, il faut améliorer la communication.

Le cinquième élément concerne les scénarios catastrophe. L'un d'eux comporterait 300 pages. Il est tout de même étrange que personne ne sache si ce scénario est complet, actualisé, et s'il a été discuté et expérimenté par les associations professionnelles. Aux Pays-Bas, le président de l'association agricole, la LTO, a explicitement déclaré que les associations professionnelles avaient eu l'occasion de l'expérimenter, d'en déceler les défauts et d'y remédier. Dispose-t-on aussi d'un scénario de ce type pour tous les secteurs, y compris les secteurs dérivés ? Sinon, il faudra mettre les choses au point pour le cas où la maladie se déclarerait chez nous. Les communes doivent aussi recevoir des instructions précises. Est-ce au bourgmestre qu'il appartient de placer des écriteaux aux limites des communes ?

N'y a-t-il pas lieu de renverser la vapeur en matière de vaccinations ? A-t-on effectué à ce sujet une analyse coûts-bénéfices ? En Grande-Bretagne, si les abattages se poursuivent au même rythme, un million d'animaux auront été exterminés en juin.

L'opinion publique et tous les gens censés ne pourront pas supporter plus longtemps ce drame animal. L'analyse coûts-bénéfices s'impose donc.

Il me paraît étrange que le Comité vétérinaire européen ne se soit pas mis d'accord hier pour lever l'interdiction de vaccination préventive des animaux de zoos destinés à l'exportation.

Pour que les éleveurs puissent reprendre leurs activités après la crise, il faudrait autoriser la vaccination préventive pour les animaux reproducteurs appartenant à des races telles que le blanc-bleu.

Mon dernier point porte sur les indemnités. Qu'a-t-on prévu pour les animaux abattus à titre préventif ? L'État est-il prêt à faire des efforts supplémentaires au cas où les réserves du fonds sanitaire seraient insuffisantes ? Que va faire le ministre pour indemniser les éleveurs de moutons et de chèvres qui ne peuvent faire appel à un fonds sanitaire ?

dierenleed niet langer kunnen aanzien. Er moet dus een duidelijke kosten-batenanalyse worden gemaakt.

Het lijkt me vreemd dat het Europees Veterinair Comité het gisteren niet eens is geworden om dieren uit dierentuinen, die toch niet voor export bestemd zijn, vrij te stellen van het verbod op een preventieve vaccinatie.

Ook zou de preventieve vaccinatie van fokdieren van bepaalde specifieke rassen, zoals het wit blauwe ras, mogelijk moeten zijn opdat men na de crisis in staat zou zijn de teelt van deze rassen te hervatten.

Een laatste punt zijn de vergoedingen. Wat zijn de vergoedingen voor de dieren die preventief werden afgeslacht? Is de overheid bereid extra inspanningen te doen mochten de reserves van het sanitair fonds ontoereikend blijken te zijn bij deze massale preventieve afslachtingen? Wat gaat de minister doen voor de schapen- en geitenboeren, die geen beroep kunnen doen op een sanitair fonds?

De heer René Thissen (PSC). – *De informatieverstrekking verloopt niet altijd gecoördineerd. Zou het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid niet als coördinator moeten optreden, zodat de informatie gemakkelijker kan worden verspreid onder de bevolking, de veehouders en de politici?*

De crisis is goed en snel aangepakt, vooral dankzij ons Sanitelsysteem, dat waarschijnlijk het meest efficiënte ter wereld is. Bij ons is dan ook nog geen enkel geval gesignaleerd.

Er zijn talrijke voorzorgsmaatregelen genomen. Ze moeten echter wel redelijk en financieel haalbaar zijn.

De vraag is ook gerezen of vaccinatie niet opnieuw bespreekbaar moet worden. Ik verneem dat het technisch mogelijk is de vaccins te markeren, maar ik weet niet of dit op korte termijn kan. Het gebruik van gemarkeerde vaccins lijkt ons evenwel een goede oplossing. Kan ze op Europees niveau worden overwogen? Het heeft immers geen zin in ons land te vaccineren als we daarna geconfronteerd worden met uitvoerproblemen. Wat denkt de minister daarover?

Ik zou graag weten wat het actieplan is als de ziekte in ons land wordt ontdekt. De meningen daarover zijn verdeeld. De heer Steverlynck sprak over een draaiboek van 300 bladzijden, waar ik geen kennis van heb. Ik zou daarover graag informatie krijgen.

Welke vergoedingen zullen in extreme gevallen worden uitgekeerd? Kunnen we blijven doorgaan met het slachten van vee om een ziekte uit te roeien die uiteindelijk niet zo gevaarlijk is voor de gezondheid van de dieren en zeker niet voor de mens? Het enige probleem is dat we niet willen wachten op de genezing, want uiteindelijk gaan er slechts weinig dieren aan dood.

Zullen bijzondere maatregelen worden genomen wanneer de dieren naar de weiden worden gebracht? De crisis kon immers worden beperkt omdat het vee nog in de stallen stond. Mogen de dieren naar de weide worden gebracht? Zal de ziekte op dat ogenblik niet uitbreken, want het virus is erg vluchtig? Zijn specifieke maatregelen genomen?

Zal op Europees niveau een kostenraming worden gevraagd van de vernietiging van de veestapel waartoe zal worden

M. René Thissen (PSC). – *Mon intervention sera très brève car de nombreuses questions ont été posées. Je reprendrai quelques points qui me paraissent importants.*

Tout d'abord, en ce qui concerne l'information, il est vrai qu'elle circule un peu partout mais on a le sentiment qu'elle n'est pas toujours coordonnée. L'Agence fédérale de santé alimentaire ne devrait-elle pas être le coordinateur global de toutes les informations, ce qui faciliterait aussi la diffusion d'un message auprès de la population, des éleveurs et des responsables politiques ?

En ce qui concerne la gestion de la crise, même en tant que membre de l'opposition, je dois reconnaître qu'on a maîtrisé la situation avec célérité, grâce au système sanitaire qui existe dans notre pays et qui est probablement le plus perfectionné du monde. Aujourd'hui, le résultat est qu'aucun cas n'a été détecté.

De nombreuses précautions ont donc été prises. Celles qui sont à prendre doivent rester raisonnables et financièrement tenables.

On a beaucoup parlé de la vaccination. Convient-il de remettre la question sur la table ? On nous dit que le marquage des vaccins est tout à fait possible techniquement, j'ignore s'il est réalisable à court terme. En tout cas, l'application des vaccins marqués nous paraît une mesure de bon sens. Est-elle envisageable au niveau européen ? Il ne sert à rien en effet de vacciner dans notre pays si nous sommes ultérieurement confrontés aux difficultés d'exportation qui ont été évoquées par tout le monde. Quel est votre avis sur ce point ?

Dans le cadre de l'évolution de la maladie, un certain nombre de mesures sont prises aujourd'hui qui apparaissent globalement efficaces puisqu'on est toujours prémuni, mais quel est le plan d'action si on découvre un cas de maladie ? Je suppose que les réactions seront différentes. M. Steverlynck a parlé d'un plan de 300 pages dont je n'ai pas connaissance. J'aimerais avoir des informations à ce sujet.

En corollaire, quelles indemnités sont prévues si on devait en arriver à la solution extrême à propos de laquelle je m'interroge ? Pourra-t-on indéfiniment continuer à abattre tout un cheptel pour essayer d'enrayer une maladie qui, en

overgegaan in de Unie? Die kan dan als referentie en als les dienen voor de maatregelen die zullen worden genomen als deze ziekte is uitgeroeid en om te voorkomen dat ze opnieuw opduikt. Thans wordt immers om economische redenen vernietigd. We moeten ervoor zorgen dat zulks in de toekomst niet meer gebeurt.

Worden op Europees niveau geen vragen gesteld in verband met de luchtverontreiniging die de brandstapels in Engeland veroorzaken? In België kan men een boete krijgen voor het verbranden van snoeihout. In Engeland worden duizenden stuks vee in de open lucht verbrand.

Onze aandacht wordt zodanig opgeslorpt door de problematiek van mond- en klauwzeer, dat we de BSE vergeten. Europa heeft geweigerd een bijzonder fonds op te richten voor de schadeloosstelling van de veehouders die daarmee te kampen hebben. Welk beleid inzake schadeloosstelling en preventie zal de minister binnenkort uitwerken? De lidstaten kunnen immers in beperkte mate bijdragen tot de schadeloosstelling. Hoeveel staat het overleg met de gewesten, zowel inzake BSE als inzake mond- en klauwzeer?

Mevrouw Erika Thijs (CVP). – De onrust bij de landbouwers is momenteel zeer groot; iedereen vreest dat mond- en klauwzeer op het bedrijf zal toeslaan.

Er rijzen dan ook vragen. Tien jaar geleden heeft de Europese Ministerraad om economische redenen de vaccinatiestop ingevoerd. De maatschappelijke situatie is inmiddels gewijzigd. De mobiliteit van de dieren is net als die van de mensen toegenomen. Nederlandse varkens worden in België afgemest, waarna ze levend naar Italië worden getransporteerd omdat de producenten van parmaham verse grondstoffen willen. Het verbod op een systematische en preventieve inenting maakt deze transporten nog problematischer.

Als daartoe niet wordt overgegaan zal de epidemie, wanneer ze hier toeslaat, heel moeilijk kunnen worden ingedijkt. Ik las onlangs dat aan een epidemie in Zuid-Afrika alleen een einde kwam nadat de volledige veestapel werd ingeënt.

Graag kreeg ik een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, wordt een algemene inenting bepleit bij de Europese instellingen? Werden reeds stappen terzake gedaan

fait, est relativement bénigne pour la santé des animaux et certainement pour celle des hommes, même si elle a des impacts considérables à un autre échelon ? Ce n'est pas une maladie extrêmement grave. Le problème, c'est qu'on ne prend plus le temps d'attendre la guérison ; on sait qu'en fin de maladie, il y a quand même très peu de décès de cheptel.

Je voudrais aussi savoir si des mesures particulières seront prises au moment du lâcher en pâture. On a pu circonscrire la crise notamment parce que le cheptel se trouve dans les étables. Mais le printemps est là, l'herbe va pousser. Pourra-t-on lâcher les animaux ? Étant donné la volatilité du virus, ne va-t-on pas assister à une explosion de la maladie ? Des mesures spécifiques sont-elles prévues ?

Demande-t-on à l'échelon européen d'évaluer le coût total de la destruction du cheptel qui va être entreprise dans l'Union européenne ? Je crois que cela doit servir de référence et de leçon pour les mesures qui seront prises lorsque cette maladie aura été circonscrite ici, dans un premier temps, et pour éviter sa réapparition. Si aujourd'hui on détruit pour des motifs économiques, il faudra veiller à l'avenir que l'on ne détruise plus aussi pour ces mêmes raisons.

Une question plus accessoire : au niveau européen, s'interroge-t-on sur la pollution engendrée par les bûchers mis en place en Angleterre ? En Belgique, on est susceptible d'une amende lorsqu'on fait un feu de haie, alors qu'en Angleterre, on est en train de brûler des milliers de têtes de bétail par incinération directe dans l'atmosphère.

Aujourd'hui, nous sommes complètement plongés dans la problématique de la fièvre aphteuse et nous oublions celle de l'ESB. L'Europe a refusé de créer un fonds spécial pour l'indemnisation des exploitants confrontés à ce problème. Des cas d'ESB sont encore détectés grâce au système de contrôle qui a été mis en place. Quelle est la politique d'indemnisation et de prévention que vous comptez développer prochainement, puisque les États membres ont la possibilité de contribuer, dans certaines limites, à l'indemnisation ? Quel est l'état de la concertation avec les régions aussi bien pour ce qui concerne l'ESB que la fièvre aphteuse ?

Mme Erika Thijs (CVP). – *Les agriculteurs sont très inquiets et craignent que la maladie n'atteigne leur exploitation.*

Il y a dix ans, le Conseil des ministres européens a décrété un arrêt de la vaccination pour des raisons économiques. La situation a changé depuis : la mobilité des animaux et des gens s'est accrue. Des porcs néerlandais sont engraisés en Belgique, puis transportés vivants en Italie parce que les producteurs de jambon de Parme veulent des matières premières fraîches. L'interdiction de la vaccination systématique à titre préventif rend leur transport encore plus problématique. En l'absence de telles mesures, il sera extrêmement difficile d'endiguer une épizootie éventuelle. En Afrique du Sud, on n'a pu stopper une épidémie qu'en vaccinant tout le cheptel.

Plaide-t-on, au niveau européen, pour une vaccination généralisée ? Le ministre responsable ou le premier ministre ont-ils déjà pris des initiatives en la matière ? Ne serait-il pas opportun de discuter également du transport d'animaux à longue distance ? Si on veut éviter que de telles crises se reproduisent, doit-on encore autoriser des déplacements de

door de verantwoordelijke minister of door de eerste minister?

Ten tweede, is het niet nuttig om ook het vervoer van dieren over lange afstand te bespreken? Kan dit vervoer nog langer blijven duren? Ik stel deze vraag niet alleen met het oog op de huidige crisis, maar om soortgelijke crisissen in de toekomst te vermijden.

Ten derde, de boeren vragen zich af of de entstof in België wel voldoende efficiënt is.

Ten vierde, is er de problematiek van de vergoedingen. Er wordt voorgesteld de landbouwers te vergoeden voor de vleeswaarde. Een zeug die geslacht 8.000 frank waard is, kan evenwel een fokwaarde hebben van 14.000 frank. De boeren vragen zich af waarom de fokwaarde niet wordt betaald. Ze hebben immers jaren geïnvesteerd in het fokken van een bepaalde soort. Bij runderen is het probleem nog groter. Het verschil tussen de vleeswaarde van een vaars van één jaar en de fokwaarde ervan is veel groter dan bij andere dieren.

Mijn vijfde vraag werd reeds door een van mijn collega's naar voren gebracht, maar omdat ze erg belangrijk is wil ik ze toch nog even onder de aandacht brengen. Vandaag heb ik vernomen dat Bokrijk terug open gaat. Weliswaar moet iedereen door een ontsmettingsmiddel waden, maar is dat voldoende efficiënt? We hebben hier gelukkig nog geen besmettingshaarden. Kunnen de maatregelen niet worden uitgebreid?

Ten slotte nog enkele woorden betreffende de informatie over mond- en klauwzeer.

Ik ben niet voor televisiespotjes waarin ministers het woord nemen, maar bij deze gelegenheid kan misschien een uitzondering worden gemaakt. De minister zou een spotje kunnen maken met algemene informatie over wat mond- en klauwzeer is, hoe het zich verspreidt, hoe het wordt herkend en wat eraan wordt gedaan. Op het internet heb ik een bijzonder goede Nederlandse website gevonden waar bondig al die informatie wordt gegeven. Vele mensen stellen ons immers vele vragen omtrent deze ziekte.

De heer Louis Siquet (PS). – *De inspectie van de vereniging tegen besmettelijke ziekten heeft op bevel van de Diergeneeskundige inspectie de eigenaars van binnen omheiningen half in het wild levende dieren verwittigd dat ze hun dieren moeten inenten. Maar op dit moment zijn de wijffes drachtig en de anesthesie kan gevaarlijk zijn voor de dracht. Wie zal de verliezen dragen?*

Vanmorgen hoorde ik op de radio een dierenarts namens een dierenartsenvereniging verklaren dat de massale slachtingen waartoe de EU heeft beslist, het mogelijk maken de vleesmarkt en de overproductie van vlees in Europa te regelen. Is dat juist?

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – Ik dank de Senaat voor de intense belangstelling voor landbouw. Alleen jammer dat die interesse gekleurd is door de mond- en klauwzeercrisis.

Aansluitend op de uiteenzettingen en vooral op die van de heer Lozie wil ik er allereerst op wijzen dat 99% van de Belgische landbouw traditioneel is, en 1% biologisch. Als

ce genre ?

Les agriculteurs s'interrogent aussi sur l'efficacité du vaccin utilisé en Belgique.

Pour les indemnités, on propose de se baser sur la valeur de la viande. Une truie abattue vaut 8.000 francs. Comme animal reproducteur, elle peut toutefois en valoir 14.000. Les agriculteurs se demandent pourquoi on ne leur rembourse pas la valeur à la reproduction. En effet, ils ont investi pendant des années dans l'élevage de races particulières. Le problème est encore plus aigu chez les bovins : la différence entre la valeur de la viande d'une génisse d'un an et son prix comme animal reproducteur est bien plus importante que chez les autres animaux.

Par ailleurs, je viens d'apprendre que Bokrijk avait rouvert. On désinfecte tous les visiteurs mais cette mesure est-elle suffisamment efficace ? Nous avons la chance de ne pas encore avoir de foyers d'infection mais n'y a-t-il pas lieu d'étendre les mesures ?

Enfin, il serait peut-être utile que le ministre fasse diffuser à la télévision un spot reprenant des informations générales sur la fièvre aphteuse, son mode de propagation, ses symptômes et les mesures prises. J'ai découvert sur internet un très bon site qui donne toutes ces informations. On nous pose en effet beaucoup de questions sur cette maladie.

M. Louis Siquet (PS). – L'Inspection de l'association contre les maladies contagieuses a, sur ordre de l'Inspection vétérinaire, averti les propriétaires de bêtes demi-sauvages parquées dans des enclos, qu'ils devaient vacciner leurs animaux. Or, chacun sait qu'à cette époque, toutes les femelles sont pleines et que, dans ce cas, l'anesthésie peut se révéler dangereuse et qu'elle peut même entraîner des pertes. Qui portera la responsabilité de ces pertes ?

Par ailleurs, j'ai entendu ce matin à la radio un vétérinaire déclarer, au nom d'une association de vétérinaires, que l'abattage massif décidé par l'UE permettrait, en quelque sorte, de réguler le marché de la viande et la surproduction de viande en Europe. Est-ce exact ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Je remercie le Sénat de l'intérêt qu'il porte à l'agriculture.*

Pour répondre plus particulièrement à la question de M. Lozie, je précise qu'en Belgique, la part de l'agriculture traditionnelle est de 99% contre 1% pour l'agriculture biologique. En tant que ministre, je défends les intérêts de

minister van Landbouw ben ik bekommerd om het lot van alle landbouwers, dus van de 99% en van de 1%. Inzake plattelandontwikkeling streeft Europa naar 5% biologische landbouw in 2005 en naar 10% in 2010. Dat werd vastgelegd in Berlijn in het kader van de zogenaamde tweede pijler. Mijn Oostenrijkse collega, Willy Molterer, die door geografische omstandigheden eerder en meer naar biologische landbouw is overgestapt, zegt samen met anderen, dat 10% een absoluut maximum is. Ik wil over dit cijfer niet discussiëren, maar geef het alleen om de relativiteit van bepaalde uitlatingen te belichten en om ons voor overacting te behoeden.

In onze aanpak van de mond- en klauwzeercrisis hebben we tot op heden een vaste lijn gevolgd. Op de beschouwingen van de Agalev-senatoren in verband met het Europees landbouwbeleid, de BSE- en de dioxinecrisis, de langeafstandtransporten, de regionale zelfvoorziening op het vlak van voedsel, de subsidieregelingen van de biobedrijven enzovoort ga ik niet ten gronde in, omdat het niet de bedoeling is vandaag een allesomvattend debat over de Europese landbouwpolitiek te voeren. Dat debat werd trouwens vorige week in de Kamer gevoerd en heeft er meer dan zes uur geduurd. We kunnen later een grondiger debat voeren, maar dan op basis van een concreet dossier en een concrete uitdaging vanuit Europa. Zoals bekend, zijn we in Berlijn een soort engagement aangegaan dat voor zes jaar geldt en in 2003 na evaluatie kan worden herzien. Tijdens mijn voorzitterschap zal ik trouwens een werkgroep opstarten om die evaluatie goed voor te bereiden. Alle suggesties zijn welkom, want het landbouwbeleid is vanzelfsprekend een dynamisch gegeven. We moeten uit de fouten van gisteren leren om het beleid bij te sturen.

De heer Lozie heeft een misleidende voorstelling gegeven van de feiten die hebben geleid tot de preventieve opruiming van de geiten van het Reigershof in Klemskerke. Ik spreek zijn betoog dan ook met klem tegen. Senator Lozie vindt er blijkbaar een genoegen in mij voor te stellen als de boze agro-industriële wolf die met veel plezier 270 arme biogeiten heeft opgepeuzeld. Uit zijn vraagstelling blijkt dat hij mijn verhaal niet begrijpt ofwel niet wil begrijpen. Ik zet de feiten nog even op een rijtje.

Het ministerieel besluit van 2 maart – en niet het koninklijk besluit, want in het kader van de mond- en klauwzeercrisis werd nog geen enkel koninklijk besluit gepubliceerd – is de omzetting in Belgisch recht van de beschikking 2001/172/EG van 1 maart 2001, gepubliceerd op 2 maart 2001. Nogal wies dat dit ministerieel besluit niet eerder in het *Belgisch Staatsblad* kon verschijnen dan de beschikking van de Commissie waarvan het de omzetting is. Het ministerieel besluit is verschenen op 3 maart 2001 en dit heeft niets, maar dan ook niets te maken met de beslissing van een of andere rechter. Volgens de heer Lozie neemt het ministerieel besluit de varkens niet op in de regelgeving om industriële varkensbedrijven te sparen en familiale kleinveebedrijven onmiddellijk, zonder klinische aanwijzingen, te kunnen opruimen. De waarheid wordt hier op een flagrante wijze geweld aangedaan. In de beschikking van de Commissie staan de varkens niet vermeld – en de runderen evenmin – bij de evenhoevigen die preventief moeten worden opgeruimd, de geiten en de schapen wél. Iedereen weet intussen dat daar veterinaire redenen voor zijn, maar het helpt niet dit te herhalen voor diegenen die dat niet willen aanvaarden.

tous les agriculteurs. En matière de développement rural, l'Europe voudrait en arriver à 5% d'agriculture biologique en 2005 et à 10% en 2010. Cela fait partie du troisième pilier établi à Berlin. Mon collègue autrichien Willy Molterer, partisan de l'agriculture biologique, affirme que 10% est un maximum absolu. Sans vouloir discuter ces chiffres, je tiens à relativiser certaines déclarations.

Dans le cadre de la lutte contre la fièvre aphteuse, nous avons jusqu'à présent suivi une ligne immuable. Je ne m'étendrai pas sur les considérations des sénateurs Agalev au sujet de la politique agricole européenne, l'ESB, etc. étant donné qu'il ne s'agit pas du véritable objet de notre débat. Cette question a été débattue pendant six heures à la Chambre la semaine dernière.

À Berlin, nous avons pris des engagements pour six ans. Une évaluation aura lieu en 2003. À l'occasion de ma présidence, je chargerai un groupe de travail de préparer cette évaluation. Toutes les suggestions sont les bienvenues. Nous devons tirer les enseignements des erreurs du passé afin d'adapter notre politique.

Je m'oppose avec force aux propos tenus par M. Lozie sur l'extermination préventive des chèvres à Klemskerke. Il s'amuse à me présenter comme un grand loup agro-industriel qui a pris plaisir à dévorer 270 pauvres chèvres bio. En l'écoutant, j'ai l'impression qu'il ne me comprend pas ou ne veut pas me comprendre.

L'arrêté ministériel – et non l'arrêté royal – du 2 mars est la transposition en droit belge de la décision 2001/172/CE du 1^{er} mars 2001. Il est évident que cet arrêté ne pouvait être publié au Moniteur belge avant la décision de la Commission. Sa publication le 3 mars 2001 n'a aucun rapport avec la décision de l'un ou l'autre juge.

M. Lozie prétend que si les porcs ne sont pas visés par la réglementation, c'est pour épargner les exploitations industrielles et pour pouvoir éliminer immédiatement les petites exploitations familiales, même en l'absence de signes cliniques. C'est totalement faux. Selon la décision de la commission, les biongulés devant faire l'objet d'un abattage préventif ne comprennent ni les porcs, ni les bovins ; en revanche, les chèvres et les moutons sont visés parce qu'ils peuvent être à la fois porteurs et vecteurs de la maladie sans présenter de symptômes.

Les événements qu'a connus la France montrent à satiété que notre approche est la seule valable. Le 13 mars, on détecte en France un foyer de fièvre aphteuse ; ces animaux avaient été en contact avec des moutons anglais qui ont été détruits préventivement avant tout symptôme. D'aucuns estiment que l'abattage préventif des chèvres de Klemskerke a été tout à fait inutile. Pourtant, il aurait été irresponsable de le postposer d'une semaine. On vient seulement de nous confirmer la présence d'un premier foyer aux Pays-Bas et il semble que les chèvres seraient la première source de contamination. Qui oserait encore prétendre que l'abattage préventif de Klemskerke a été inutile ?

Dans la lutte contre des maladies extrêmement contagieuses telles la fièvre aphteuse, c'est l'intérêt général qui doit l'emporter.

Les tests effectués sur des échantillons de sang n'ont

Schape en geiten kunnen drager en overdrager zijn van het mond- en klauwzeervirus zonder zelf de ziektesymptomen te vertonen. Daarom moeten ze preventief worden opgeruimd. De gebeurtenissen in Frankrijk bewijzen ten overvloede dat onze aanpak de enige juiste is. In Frankrijk werd op 13 maart een haard van mond- en klauwzeer vastgesteld te wijten aan contact met Engelse schape die reeds op 1 maart preventief werden opgeruimd en waaraan op dat ogenblik niets, maar dan ook niets te zien was. Volgens sommigen was de preventieve opruiming van de geiten uit Klemskerke volstrekt zinloos, terwijl het eigenlijk totaal onverantwoord was dat de preventieve opruiming met ruim een week werd uitgesteld. In Nederland is de eerste uitbraak pas onlangs bevestigd en ook daar ziet het er naar uit – de twee nieuwe verdachte bedrijven van vandaag bewijzen dat – dat de eerste infectiebron geiten waren. Wie durft nu nog beweren dat de preventieve opruiming in Klemskerke zinloos was?

Ten overvloede herhaal ik dus dat bij de bestrijding van uiterst besmettelijke dierziekten als mond- en klauwzeer geen beslissingen *à la tête du client* kunnen worden genomen, maar dat het algemeen belang moet primeren. De argumenten van de heer Devreese hebben het dan ook niet gehaald op die van de wetgever en van de veterinaire diensten.

De resultaten van de bloedstalen konden op geen enkele manier de beslissing tot preventieve opruiming beïnvloeden. Nederlandse testen bij geiten bewijzen trouwens dat de test geen uitsluitel geeft. Op de resultaten is niet gewacht. Een bestrijdingscampagne die zou wachten op de resultaten van bloedonderzoeken bij verdachte bedrijven zou grandioos achter de feiten aanhollen. De sleutel tot een succesvolle aanpak is juist het virus een stap voor te zijn. Ook hier kan de heer Lozie beter niet aan desinformatie doen.

Al op 24 februari 2001 heb ik via een ministerieel besluit een nationaal transportverbod voor geiten en schape afgekondigd, omdat toen al duidelijk was dat het laatste ingevoerde Engelse schaap niet met zekerheid zou kunnen worden getraceerd. Ik heb dus het voorzorgsprincipe toegepast en alle schape en geiten de facto geblokkeerd door een vervoerverbod in te stellen. Het voorstel tot onmiddellijke verplichte aangifte van alle “zwarte” schape die in België rondhuppelen is nogal naïef. Denkt de heer Lozie nu echt dat zo aan crisismanagement kan worden gedaan?

Ik heb trouwens via tv-beelden kunnen vaststellen dat bepaalde biologische geitenhouders het niet zo nauw nemen met de verplichte identificatie en registratie van hun geiten. Ik ben het derhalve helemaal niet met hem eens dat de biologische veehouderij per definitie beter is dan de traditionele veehouderij.

In bepaalde kranten stond dat 700 schape nog niet waren getraceerd. In werkelijkheid gaat het om enkele tientallen dieren die via verloting in kleine loten, onder meer aan particulieren, werden verkocht en dus niet meer te traceren waren. Ik heb mijn diensten de opdracht gegeven om het Sanitelsysteem dat voor varkens, runderen en pluimvee uitstekend werkt, ook op schape en geiten toe te passen. Wat schape betreft, is het systeem omwille van de kleinere loten en de doorverkoop aan particulieren voor verbetering vatbaar.

Wat betreft de vergelijking met de BSE- en de dioxinecrisis, heb ik enkel gezegd dat zachte heelmeesters stinkende

aucunement influencé la décision de liquidation préventive. De tels tests ne sont d'ailleurs pas concluants. Ce qui importe, c'est de devancer le virus.

Le 24 février dernier, j'ai pris un arrêté ministériel interdisant le transport de chèvres et de moutons sur le territoire national. J'ai donc appliqué le principe de précaution. La proposition de déclaration obligatoire de tous les animaux suspects en territoire belge est plutôt naïve. J'ai du reste appris que certains éleveurs de chèvres biologiques ne respectaient pas toujours l'obligation d'identifier et d'enregistrer leurs chèvres. L'élevage biologique n'est donc pas par définition meilleur que le traditionnel.

J'ai chargé mes services d'appliquer aux moutons et aux chèvres le système Sanitel qui fonctionne parfaitement pour les porcins, les bovins et la volaille. En ce qui concerne les moutons, le système est perfectible en raison de la petite taille des lots et de leur vente aux particuliers.

Lors de la crise de la dioxine au niveau belge et de la crise de l'ESB au niveau européen, si tous les États membres avaient appliqué dès le départ les mesures drastiques imposées par le Comité vétérinaire permanent, la catastrophe aurait été en grande partie évitée.

M. Lozie me croira ou non, mais le fait que l'élevage de chèvres de M. Devreese soit biologique n'a en aucune manière influencé ma décision.

Les entreprises agricoles dont les animaux ont été abattus doivent en effet attendre l'indemnisation financière au moins trois mois et cette durée peut être plus longue dans le cas des petits ruminants puisqu'il n'existe pas pour eux de fonds sanitaire. Conformément aux décisions du dernier Conseil européen de l'agriculture, la Belgique devra préfinancer l'indemnisation. L'Europe lui en remboursera 60%. Le 1,6 milliard du Fonds européen devrait suffire jusque fin 2002.

Le virus ne faisant pas la différence entre les fermes traditionnelles et les fermes biologiques, les mesures doivent s'appliquer à toutes les entreprises agricoles.

Je réponds à présent aux questions de M. Maertens. Tant dans la crise de la vache folle que dans celle de la fièvre aphteuse, je plaide pour une approche harmonisée au niveau européen. La Commission doit prendre des mesures de crise claires, sur l'avis du Comité vétérinaire permanent, et tous les États membres doivent les respecter. L'agriculture représente 45% du budget européen. C'est encore toujours la principale compétence européenne. Je ne puis me distancier de l'Europe dans ce dossier.

Indépendamment de ces crises, je continue à soutenir l'Agenda 2000. Je défends également les crédits prévus pour la période 2003-2006. Une évaluation intermédiaire est prévue pour 2003. Ce n'est pas parce que nous connaissons une crise que nous devons nous mettre à improviser. L'Agenda 2000 a donné lieu à de nombreux investissements. Nous ne pouvons saigner à blanc les dizaines de milliers d'agriculteurs qui en bénéficient. Nous devons respecter nos engagements et utiliser à fond le calendrier de l'Agenda 2000. C'est pourquoi je lancerai, lors de la présidence belge, un groupe de travail qui examinera la question.

Je ne veux pas esquiver la discussion sur la vaccination et les transports à longue distance. Je m'implique à fond pour

wonden achterlaten. Waren bij de dioxinecrisis op Belgisch niveau en de BSE-crisis op Europees niveau van in het begin de drastische maatregelen die door het Permanent Veterinair Comité waren opgelegd, consequent in alle lidstaten toegepast, dan was de ellende achteraf nooit zo groot geweest.

De heer Lozie gelooft mij of niet, maar het feit dat het geitenbedrijf van boer Devreese een biologisch bedrijf is, heeft mijn beslissing op geen enkele manier beïnvloed.

Als laatste element van antwoord aan de heer Lozie wil ik even ingaan op de financiële vergoeding voor de bedrijven waar dieren werden opgeruimd. De heer Lozie vraagt of de getroffen bedrijven nog "dit landbouwseizoen" een vergoeding krijgen. Het zal wel aan mij liggen, maar dat soort tijdsaanduiding is mij onbekend. Ik weet wel dat bedrijven minstens een drietal maanden op een uitbetaling kunnen wachten en dat die periode nog langer kan zijn als het over kleine herkauwers gaat, aangezien daarvoor geen sanitair fonds bestaat.

Op de jongste Europese Landbouwwraad werd een Europese tegemoetkoming van 60% in aanmerking genomen. Dit betekent dat België de volledige vergoeding moet prefinancieren en 60% terugkrijgt van Europa. Volgens commissaris Byrne zouden op basis van de huidige berekeningen de 1,6 miljard van het Europees fonds wellicht volstaan tot eind 2002.

Vandaag nog zijn in Nederland twee geitenbedrijven verdacht verklaard. Het virus zal nooit een onderscheid maken tussen een traditioneel of een biologisch bedrijf. Daarom moeten de maatregelen voor alle bedrijven gelden. Voor willekeur is er geen plaats.

Ik kom nu tot mijn antwoord op de vragen van de heer Maertens. Uiteraard sta ik nog altijd achter de visie op een Europese aanpak van het landbouwbeleid die ik in februari naar voren heb gebracht. In de BSE-crisis en ook in deze mond- en klauwzeercrisis, die beide Europese crisissen zijn, pleit ik voor een maximale Europese geharmoniseerde aanpak. De Commissie draagt hierin een heel zware verantwoordelijkheid. Ze moet duidelijke crisismaatregelen treffen, op advies van het Permanent Veterinair Comité, en daar moeten alle lidstaten zich dan ook aan houden. De Commissie en alle lidstaten moeten voldoende mensen en middelen inzetten om de beslissingen op het terrein uit te voeren. Ik ben het dan ook totaal oneens met de bewering dat wij ons als het schoothondje van Europa gedragen. Landbouw maakt 45% uit van de Europese begroting. Het was de eerste en is nog altijd de belangrijkste Europese bevoegdheid. Als er één domein is waarvoor we een Europese aanpak moeten bepleiten, dan is dat zonder enige twijfel landbouw. Ik kan niet in het BSE-dossier voor een uniforme aanpak pleiten en me in dit dossier van Europa distantieëren. Er is maar één lijn mogelijk, ten minste voor wie geloofwaardigheid en resultaat op het terrein wil bereiken.

Los van deze crisissen blijf ik ook achter de beslissingen van Agenda 2000 staan, ook al heeft de heer Pinxten en niet ik de onderhandelingen daarover meegemaakt. Ik verdedig ook het kader dat daarbij is vastgelegd, inclusief de kredieten voor de periode 2000-2006. Een tussentijdse evaluatie is gepland voor 2003. Ik begrijp niet waarom we op basis van een crisis, hoe diepgaand ze ook is, nu zouden moeten beginnen

maîtriser les crises de la vache folle et de la fièvre aphteuse. C'est pourquoi je n'entends pas m'attaquer dès maintenant à des projets de loi relatifs à l'élevage intégré et aux transports à longue distance des animaux de boucherie ou destinés à renforcer l'auto-provisionnement des régions en viande. Ici aussi, une approche européenne s'impose.

improviseren. Dat zou alleen maar tot meer chaos leiden. Ik heb bij sommige collega's vernomen dat de afspraken van Agenda 2000, onder meer inzake de begroting voor de volgende zes jaar, in de landbouwsector hebben geleid tot belangrijke investeringen. We kunnen de vele tienduizenden landbouwers die daarbij zijn betrokken, toch niet plots droogleggen, omwille van de crisis die we meemaken. Of moeten we al die boeren de das omdoen? Dat is de fundamentele vraag. We moeten onze engagementen nakomen en de timing van Agenda 2000 ten volle benutten. Ik zal daarom tijdens het Belgische voorzitterschap een werkgroep opstarten om dat alles voor te bereiden.

Ik wil de discussie over het al dan niet vaccineren en over de langeafstandstransporten niet uit de weg gaan. Die zijn vandaag trouwens meer dan ooit actueel. Ook het Zweeds voorzitterschap heeft ze als *hot items* naar voren gebracht. We mogen de discussies niet voeren op basis van emoties, maar ons steunen op wetenschappelijke adviezen. Mijn motto blijft *first things first*. Daarom zet ik mij maximaal in om de BSE- en de mond- en klauwzeercrisis onder controle te krijgen. Daarom ook wil ik nu niet werken aan wetsontwerpen om de geïntegreerde veehouderij en de langeafstandstransporten van slachtdieren in een andere richting te sturen of om de regionale zelfvoorziening van vlees te versterken, zoals de heer Maertens me vroeg. Ook hiervoor is een Europese aanpak vereist en moeten alle landen eenzelfde lijn trekken.

De vragen van de heer Mahoux zijn praktischer en minder filosofisch. De Europese Commissie moet haar verantwoordelijkheid op zich nemen. Een passieve houding van de Commissie zou een rampzalig signaal zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de veterinaire diensten overal in Europa in staat van alarm zijn. Specialisten weten dat een epidemie van mond- en klauwzeer catastrofaal is voor hun land. De risico's kunnen echter niet meer op het niveau van de lidstaten worden beheerst. De Commissie moet de nodige maatregelen nemen.

De heer Mahoux betreurt dat er een gebrek aan informatie is. Ik ben het daarmee niet eens. De internetsite van het ministerie van Landbouw geeft een zeer volledig dossier dat dagelijks wordt bijgewerkt.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik denk dat slechts zeer weinig veehouders op het internet zijn aangesloten.*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Ja, maar de nuttige informatie is ook beschikbaar via teletekst van RTBF en VRT. Het spreekt vanzelf dat de informatie op brede schaal moet worden verspreid. Daarom zullen wij alle nodige informatie meedelen via de landbouworganisaties.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Als burgemeester verspreid ik de informatie die ik van de gouverneur ontvang. Ik ben dus volledig op de hoogte van de informatie die uw diensten verspreiden. De informatie zou niet mogen worden*

Les questions posées par M. Mahoux sont heureusement plus pratiques et moins philosophiques. Je trouve que la Commission européenne doit effectivement prendre ses responsabilités car la fièvre aphteuse est un problème européen. Une attitude passive de la part de la Commission en matière de lutte contre cette maladie constituerait un signal désastreux. Je suis convaincu que les services vétérinaires sont en état d'alerte partout en Europe. Les spécialistes savent qu'une épizootie de fièvre aphteuse qui frapperait leur pays serait catastrophique. Toutefois, les risques ne peuvent plus être gérés à l'échelon des États membres, de sorte qu'il appartient désormais à la Commission de prendre les initiatives qui s'imposent.

M. Mahoux a déploré un manque d'information. À cet égard, je ne partage son point de vue. Le site Internet du ministère de l'Agriculture présente un dossier très complet, actualisé quotidiennement, sur la fièvre aphteuse.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je crois que les éleveurs concernés ne comptent qu'un très petit nombre d'abonnés à Internet dans leurs rangs.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Certes, mais les informations utiles sont aussi accessibles par le biais des télétextes de la RTBF et de la VRT. Il va de soi que ces informations doivent être très largement diffusées. C'est la raison pour laquelle nous communiquerons immédiatement toutes les informations requises par l'intermédiaire des organisations agricoles, de façon à répondre à la multitude de questions qui se posent dans ces circonstances particulières.

M. Philippe Mahoux (PS). – En qualité de bourgmestre, je répercute les informations que je reçois du gouverneur. Je suis donc parfaitement au courant des informations que vos services transmettent. Les responsables des pouvoirs locaux

beperkt tot beschermingsmaatregelen. Die maatregelen moeten ook worden gerechtvaardigd. Dat is tot nog toe niet gebeurd.

De gouverneurs worden dus verwittigd en spelen die informatie door. Daarna doen de burgemeesters al dan niet hun werk. Dat kost trouwens geld. Iedereen moet worden verwittigd. Men moet de houders van één of twee schapen of geiten opzoeken. De veehouders moeten worden aangeschreven. Er moeten berichten aan de bevolking worden aangeplakt...

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *We hebben gisteren de beschikbare informatie op het internet geactualiseerd. Ze is nu zeer volledig met onder meer alle details over de te gebruiken ontsmettingsmiddelen.*

Ik sta open voor de discussie over de vaccinatie, niet alleen tegen het mond- en klauwzeer bij tweehoevigen, maar ook tegen de varkenspest. Toch moeten we eerst de krachten bundelen om de epidemie van mond- en klauwzeer te bestrijden die nu in Engeland, Frankrijk en Nederland woedt.

Ik hoop dat mijn antwoorden de situatie verduidelijken in een dossier dat van cruciaal belang is voor de toekomst van de Belgische en Europese landbouw.

Het Permanent Veterinair Comité heeft nu beslist Engeland toe te staan de runderen in Devon en Cumbria, die het ergst door de plaag worden geteisterd, te vaccineren.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – *Werd er toestemming gegeven om preventief te vaccineren?*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *In de regio's Devon en Cumbria werd de mogelijkheid gegeven te vaccineren, zonder enig voorbehoud. Er bestaat suppressieve vaccinatie, die uitsluitend tot destructie leidt. In Devon en Cumbria werd de mogelijkheid geboden te vaccineren om de crisis onder controle te krijgen.*

In 1991 hebben de Britten zich krachtig tegen vaccinatie verzet.

Volgens sommigen is de vaccinatie te duur. Dat is zeker niet juist. Op dit ogenblik zijn er ongeveer 600.000 vaccins onmiddellijk beschikbaar en 600.000 zijn beschikbaar binnen een week.

De vaccinatie blokkeert de export naar de EU-landen voor drie maanden en naar derde landen voor een jaar.

Tijdens de dioxinecrisis duurde het maanden vooraleer de sancties tegen België werden opgeheven. Ik denk aan de door Azië genomen maatregelen tegen Belgische melkproducten.

Ik kom nu bij de concrete vragen van de heer Steverlynck.

In de bufferzone zijn thuisvlachtelingen van tweehoevigen verboden. Iemand die een konijntje of een kip wil slachten kan dat natuurlijk wel rustig doen.

ont donc un travail à effectuer. Cependant, nous souhaiterions que nos informations ne se limitent pas aux mesures de protection. Nous voudrions aussi que ces mesures fassent l'objet de justifications ce qui, jusqu'à présent, fait défaut.

Bref, vous avertissez les gouverneurs, les gouverneurs répercutent. Ensuite, les bourgmestres font ou ne font pas leur travail, qui représente d'ailleurs un coût. Il faut avertir tout le monde ; il faut identifier les détenteurs d'un ou deux moutons, ou d'une ou deux chèvres. Il faut envoyer des lettres aux éleveurs, placarder des avis à la population...

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Nous avons actualisé hier les informations disponibles sur le site Internet. Elles sont désormais très complètes. Ainsi, elles mentionnent tous les détails relatifs aux désinfectants à employer, etc.*

Je suis ouvert à la discussion en matière de vaccination, non seulement contre la fièvre aphteuse des biongulés, mais aussi contre la peste porcine. Cependant, nous devons au préalable unir nos forces pour combattre l'épidémie de fièvre aphteuse qui sévit actuellement en Angleterre, en France et aux Pays-Bas.

J'espère que mes réponses sont de nature à clarifier la situation à propos d'un dossier crucial pour le devenir de l'agriculture belge et européenne.

Je suis en mesure de préciser que le Comité vétérinaire permanent a décidé de permettre à l'Angleterre de vacciner les bovins dans la région du Devon et celle de Cumbria, qui sont les plus touchées par le fléau.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *A-t-on donné l'autorisation de vacciner à titre préventif ?*

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – *Les régions du Devon et de Cumbria ont obtenu l'autorisation de vacciner afin de maîtriser la crise.*

En 1991, les Anglais se sont opposés avec force à la vaccination.

D'aucuns prétendent que la vaccination coûte trop cher. Ce n'est certainement pas le cas. Actuellement, on peut évaluer à quelque 600.000 unités les doses de vaccin immédiatement utilisables et à 600.000 les doses utilisables dans un délai d'une semaine, soit une réserve totale d'environ 1.200.000 doses auxquelles nous pouvons recourir si la situation l'exige.

La vaccination bloque-t-elle les exportations ? Effectivement, elle les bloque pour trois mois vers les pays de l'Union européenne et pour un an vers les pays tiers.

Lors de la crise de la dioxine, il a fallu de nombreux mois pour que soient levées les sanctions établies à l'encontre de la Belgique. Je pense aux mesures prises par l'Asie en ce qui concerne les produits laitiers belges.

Je signale à M. Steverlynck que dans la zone tampon, il est interdit d'abattre les biongulés à domicile. Cette interdiction ne concerne pas les lapins ou les poules.

Nous n'envisageons pas de rechercher et de détruire les

Opsporing en vernietiging van alle recent uit Frankrijk geïmporteerde dieren is niet aan de orde.

Alle dringende maatregelen die in het raam van de mond- en klauwzeercrisis worden genomen, worden via het crisiscentrum van de regering afgekondigd. Het crisiscentrum verwittigt de federale politie en de gouverneurs. De gouverneurs zijn verantwoordelijk voor de verdere verspreiding van de informatie naar alle burgemeesters.

Momenteel zijn 400 federale politieagenten permanent in de weer om de controles uit te voeren. De agenten werken in twee teams. Er zijn dus 800 agenten bezig met de controles. Daarenboven zijn honderden leden van de gemeentelijke politie ingezet. Zij werken vooral in de bufferzone die is ingesteld in 47 gemeenten, van Knokke tot Voeren, langs de Nederlandse grens.

Ik geef toe dat sommige gemeenten de controles met meer ijver uitvoeren en sneller politieagenten de baan op sturen dan andere. We zullen een verstrenging voorzien. Eventueel kan de bufferzone één van de volgende dagen worden opgeheven, op voorwaarde dat het transport langs bepaalde wegen wordt gekanaliseerd en de andere wegen volledig worden gebarricadeerd. De crisiscel tracht dit zo vlug mogelijk tot stand te brengen.

Ik tracht de maatregelen regelmatig via de media bekend te maken. De maatregelen zijn echter niet altijd consistent omdat we onderhevig zijn aan de gebeurtenissen in de buurlanden. Als er in Nederland vandaag opnieuw twee verdachte haarden worden gesignaleerd, en als we vaststellen dat er een contact is geweest met Nederland, moet ik het beleid natuurlijk onmiddellijk bijsturen. Ik moet de informatie dus permanent updaten.

Het is vanzelfsprekend van groot belang dat we iedereen die van dichtbij of veraf betrokken is bij de crisis, proberen te helpen. Dat gebeurt onder meer via de *call-centra*, opgericht in mijn administratie, die nu volledig operationeel zijn. Permanent werken er vier mensen tijdens de werkuren. Wij voorzien de mogelijkheid om de dienstverlening van deze centra uit te breiden ook na de werkuren.

Daarnaast zijn er vier crisiscentra waar men terecht kan voor informatie: Bergen, Luik, Lier en Torhout. We hebben ook een website die volledig up-to-date is. Tot slot worden iedere dag perscommuniqués verspreid. Op die manier komen we zo veel als maar enigszins mogelijk is tegemoet aan de informatiebehoefte.

De kerntaak van het Federale Agentschap voor de Voedselveiligheid, dat valt onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid, is het bewaken van de voedselveiligheid. De zuivere dierenziekten vallen daar niet onder zodat het agentschap, dat nog niet volledig is opgericht, zich niet prominent met mond- en klauwzeer bezig houdt.

Het is wel onjuist te beweren dat wij niet over een performant draaiboek inzake mond- en klauwzeer beschikken. Dat draaiboek is in onverdachte tijden opgesteld en wordt nu, waar nodig, geactualiseerd. We hebben dat draaiboek trouwens reeds aan de media getoond.

België en Nederland hebben samen oefeningen gedaan en ik kan niet anders dan besluiten dat België daar veel beter uit kwam dan Nederland. Wij hebben op dit vlak dus meer

animaux récemment importés de France.

Toutes les mesures urgentes prises dans le cadre de la crise de la fièvre aphteuse sont communiquées par le centre de crise du gouvernement. Celui-ci alerte la police fédérale et les gouverneurs. Ces derniers ont la responsabilité de transmettre l'information aux bourgmestres.

Quelque 800 agents sont actuellement affectés aux contrôles tandis que des centaines de policiers communaux s'occupent principalement de la zone tampon.

J'admets que certaines communes sont plus zélées que d'autres. La zone tampon pourra être levée dans les prochains jours à condition de canaliser les transports sur certaines routes.

Je tente de communiquer régulièrement les informations par les médias mais je suis tributaire de ce qui se passe à l'étranger. Je dois donc continuellement les mettre à jour.

Mon administration a mis sur pied des call-centers dont la mission est d'aider les personnes concernées de près ou de loin par la crise. Nous envisageons d'étendre leur plage de fonctionnement au-delà des heures de bureau. Il y a en outre quatre centres de crise à Mons, Liège, Lierre et Torhout. Nous disposons également d'un site web parfaitement à jour.

Les maladies des animaux ne relèvent pas de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire. Celle-ci ne s'occupe donc pas en priorité de la fièvre aphteuse.

Nous disposons d'un scénario de crise élaboré in tempore non suspecto. Nous l'avons d'ailleurs montré aux médias.

La Belgique et les Pays-Bas ont procédé à des exercices. La Belgique s'en est beaucoup mieux sortie que son voisin.

Lors de la réunion du centre de crise de ce soir, nous aborderons une nouvelle fois la transmission des informations aux gouverneurs et bourgmestres. Nous nous réunirons demain avec les trois grandes organisations agricoles du pays. Nous tiendrons compte de leurs remarques sur les mesures à prendre.

Les indemnités seront calculées sur la base de la valeur de remplacement. Leur montant est fixé de manière objective par une commission d'évaluation.

Le scénario de crise est un document de travail interne destiné aux services vétérinaires internes et externes. Il contient nombre de termes techniques.

Je puis dire à M. Steverlynck que le site web « fièvre aphteuse », qui compte déjà plus de 100 pages, contient toutes les informations possibles sur la crise. Même le Boerenbond trouve que nous gérons bien la crise.

ervaring.

We hebben een volledig uitgewerkt crisisscenario. Via het crisiscentrum, dat onder het toezicht van de eerste minister functioneert, geven wij directe informatie door aan de gouverneurs en de burgemeesters en nemen we, indien nodig, de gepaste maatregelen. We zullen het daar vanavond tijdens de vergadering van de crisiscel nog over hebben. Morgen hebben we een vergadering met het agrofrent waarbij de drie grote landbouworganisaties van beide zijden van de taalgrens betrokken zijn en wij houden rekening met hun opmerkingen inzake de te nemen maatregelen.

Onder meer mevrouw Thijs had vragen bij de vaststelling van de vergoedingen. Die vergoedingen worden niet berekend op basis van de vleeswaarde, maar op basis van de vervangingswaarde. Sommigen vragen zich bijvoorbeeld af waarom de geitenboer in Klemskerke zoveel krijgt en anderen zo weinig. Het bedrag van de vergoeding wordt op een objectieve wijze bepaald door een schattingscommissie die in onze administratie functioneert. Ik spreek mij daar zeker niet over uit.

Het bewuste draaiboek is een intern werkdocument dat voor alle interne en externe veterinaire diensten is opgesteld. Het is niet de bedoeling het document in een brede kring te verspreiden. Het bevat heel wat specifieke technische termen die enkel voor de specialisten bestemd zijn, alhoewel de crisis ons op dat vlak heel wat heeft bijgebracht. Vroeger wisten we amper welke dieren ressorteren onder de tweehoevigen.

Aan de heer Steverlynck kan ik zeggen dat de website van het departement, meer specifiek de site "mond- en klauwzeer" die al meer dan 100 pagina's telt, alle mogelijke informatie bevat over de crisis, ministeriële besluiten, Europese beschikkingen, persberichten, enzovoort. Wij proberen het publiek zo nauwkeurig mogelijk over de situatie in te lichten. Trouwens, zelfs organisaties als De Boerenbond vinden dat wij op het vlak van crisisbeheersing uitstekend werk verrichten.

Op de eerste vraag van de heer Thissen kan ik antwoorden dat ook de informatie verandert. Wij hebben uiteraard contacten met de landbouworganisaties, maar deze hebben grote moeite om de informatie aan hun leden mee te delen omdat hun publicaties wekelijks verschijnen. Het is voor hen bijna onmogelijk om de meest recente informatie van ons departement te publiceren.

Wij doen al het mogelijke om de zaak te beheersen. Ons sanitair systeem en de traceerbaarheid zijn waardevol. De Argentijnse minister, die hier drie maanden geleden was, wou dit systeem kopen. Hij achtte het beter dan dat van de VS. Er moeten zeker aanpassingen worden aangebracht. Niets is perfect.

Over de voorzorgsmaatregelen en in het bijzonder de vaccinatie zijn de meningen verdeeld. Men moet er absoluut zeker van zijn dat een nieuwe maatregel geen negatieve effecten heeft. Ik heb altijd gepleit, met name in de Landbouwrapport van de vorige week, voor een vaccinatie op wetenschappelijke basis. Er mag geen nieuw beleid komen dat schadelijker zou zijn dan het vorige.

Bovendien is een uniformisering tussen de lidstaten onontbeerlijk.

Wat de te nemen maatregelen betreft, moet we erover waken

À la première question de M. Thissen, je répondrai que l'information change aussi. Nous avons évidemment des contacts avec les associations agricoles, mais celles-ci connaissent de sérieuses difficultés pour diffuser l'information à leurs membres, car leurs publications sont hebdomadaires. Il leur est quasi impossible de publier les informations les plus récentes en provenance de notre département.

En matière de gestion, nous faisons tout ce qui est possible. Notre système sanitaire que vous avez également soutenu est valable, de même que le processus de traçabilité. D'ailleurs, le ministre argentin présent chez nous il y a trois mois voulait acheter ce système qu'il jugeait supérieur à celui en vigueur aux États-Unis. Certes, des aménagements doivent parfois être apportés, car rien n'est jamais parfait.

Pour ce qui est des précautions et plus particulièrement de la vaccination, il faut d'abord souligner que les avis sont partagés. Si vous réunissez deux vétérinaires, vous obtiendrez deux opinions différentes. Or, il est absolument indispensable de s'assurer qu'une nouvelle mesure n'aura pas d'effets négatifs. Pour ma part, j'ai toujours plaidé, notamment au Conseil de l'Agriculture de la semaine dernière, pour la vaccination sur une base scientifique. Il ne faudrait pas adopter une nouvelle politique qui soit plus dommageable que

dat we ons kunnen aanpassen aan elk nieuw gegeven. We worden omringd door landen die door mond- en klauwzeer worden geteisterd. Wij beraadslagen over crisisscenario's met het Agrofront dat wij morgen opnieuw ontmoeten.

Wat het weiden betreft, hebben we beslist dat de dieren op stal moeten blijven, behalve wanneer een aanvraag wordt ingediend bij de veterinaire diensten en dit tien dagen vooraf en op voorwaarde dat de weiden zich in de onmiddellijke nabijheid van de hoeve bevinden. Er moet worden vermeden dat het vee in open lucht wordt gelaten. Dat impliceert risico's.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik veronderstel dat die maatregel enkel geldt voor de bufferzone.*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Nee, ze geldt overal.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Maar ik heb nu dieren in de wei gezien.*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Dat moet rond de hoeve zijn en op voorwaarde dat daarvoor een toelating van de veterinaire diensten werd verkregen, anders is dat onmogelijk.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik verneem dit nu pas. In de huidige stand van zaken is er dus een toelating nodig om de dieren in de wei te zetten? Dat zal de landbouwers zeker niet geruststellen.*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Ja, dat is zo wanneer men de dieren wil vervoeren van de stallen naar de wei. Het vervoer is verboden. Indien de dieren al in de wei staan, is er geen enkel probleem. Om de dieren van de stal naar buiten te brengen, is een toelating nodig van de veterinaire diensten.*

De heer René Thissen (PSC). – *Betekent dit dat een landbouwer van wie de weiden dicht bij de stallen liggen zijn vee buiten kan laten, terwijl de landbouwer van wie de weiden ver van de hoeve liggen, een toelating moet vragen? Kennen de landbouwers die maatregel? Ik had er nooit van gehoord.*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Onze houding hangt natuurlijk ook af van de evolutie in de buurlanden. Als er in Frankrijk en Nederland geen haarden meer voorkomen, is het misschien mogelijk in de volgende dagen de maatregelen te versoepelen. We hebben reeds beslist om de maatregelen over de mest vanaf morgen te versoepelen. Er moet uiteraard een controle vanwege de veterinaire diensten blijven.*

We willen vervuiling door verbranding van dieren, zoals in Engeland, voorkomen. Wij vervoeren de karkassen in gesloten vrachtwagens. Wij hebben reeds contact genomen met de cementsector om over de nodige capaciteit te kunnen

la précédente.

De plus, une uniformisation entre les États membres est tout à fait indispensable.

En ce qui concerne les mesures, nous devons être très vigilants afin de nous adapter à toute nouvelle donnée. Nous sommes encerclés par des pays touchés par la fièvre aphteuse. Nous délibérons des scénarios de crise avec l'Agrofront que nous rencontrerons encore demain.

Vous avez également soulevé le problème énorme de l'opportunité de conduire les bêtes en pâture. Nous avons décidé que les exploitants devaient laisser les animaux à l'étable, sauf s'ils introduisent une demande auprès des services vétérinaires dix jours auparavant et à condition que les prairies se trouvent dans l'environnement immédiat de la ferme. Il faut éviter de laisser le cheptel en plein air, car cela comporte des risques.

M. Philippe Mahoux (PS). – Cette mesure ne concerne que la zone tampon, je suppose, monsieur le ministre ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Non, elle s'applique partout.

M. Philippe Mahoux (PS). – Mais j'ai déjà vu des bêtes en prairie actuellement.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Il faut que ce soit autour de la ferme et à condition d'avoir obtenu l'approbation des services vétérinaires. Sinon, c'est impossible.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je découvre cette information.

Si je vous comprends bien, dans l'état actuel des choses, il faut une autorisation pour mettre les bêtes en prairie ? Voilà qui ne va pas rassurer les agriculteurs.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Oui, si on veut transporter les bêtes des étables vers la prairie. C'est le transport qui est interdit. Si les animaux se trouvent déjà en prairie, aucun problème ne se pose. Les mouvements, les déplacements des animaux de l'étable vers l'extérieur sont soumis à une autorisation des services vétérinaires.

M. René Thissen (PSC). – Cela signifie-t-il qu'un agriculteur dont les prairies sont proches de l'étable peut lâcher son cheptel mais que l'agriculteur dont les prairies sont distantes de la ferme de quelques kilomètres, doit nécessairement demander une autorisation ? Les agriculteurs sont-ils informés de cette mesure ? Personnellement, je n'en avais jamais entendu parler.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Notre attitude dépend naturellement aussi de l'évolution dans les pays voisins. Si la France et les Pays-Bas ne présentent plus de foyers de fièvre aphteuse, il sera peut-être possible d'assouplir ces mesures dans les jours qui suivent. Nous avons déjà décidé d'assouplir les mesures concernant l'engrais à partir de demain. Il faut bien sûr maintenir un contrôle de la part des services vétérinaires, sinon nous ne serons plus capables de gérer la crise.

Quant au problème de la pollution causée par l'incinération des bêtes en Grande-Bretagne, évoqué par M. Thissen, nous voulons éviter pareille situation. Nous veillons à transporter

beschikken, indien zich morgen een geval van mond- en klauwzeer in ons land zou voordoen.

De heer René Thissen (PSC). – *Heeft Europa toestemming gegeven voor die enorme brandstapels?*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Milieu is een gewestelijke bevoegdheid. Wij hebben contact genomen met de gewestministers om de vereiste toelatingen te kunnen krijgen. Wij wensen uiteraard de Britse situatie, die nadelig is voor de landbouw, te voorkomen.*

Mevrouw Thijs heeft de lange dierentransporten terecht aangeklaagd. Deze problematiek wordt momenteel op Europees niveau besproken. We moeten dergelijke transporten voortaan trachten te beperken, niet alleen met het oog op het welzijn van de dieren, maar omdat we op die manier een aantal risico's kunnen uitschakelen. Het virus werd in Nederland binnengebracht via een transport van dieren uit Ierland, dat in de Mayennestreek een rustpauze hield.

Wat de verwijzing naar de toestand in Zuid-Afrika betreft, wil ik eraan herinneren dat de sanitaire- en hygiënische omstandigheden in dat land helemaal anders zijn dan bij ons.

We moeten de wijsheden die momenteel door experts van overal ter wereld worden verkondigd, in hun juiste context plaatsen en enigszins relativëren.

De vervangingswaarde wordt op objectieve basis vastgesteld. Tot nu toe werden in ons land 25 gevallen van BSE-besmetting geconstateerd. De opruiming van de getroffen landbouwbedrijven betekent natuurlijk een moreel en psychisch drama, maar over de financiële vergoeding van de schade hebben we nog geen enkele klacht ontvangen. Het is normaal dat de landbouwers ruim worden vergoed omdat er niet enkel rekening mag worden gehouden met het verlies van de dieren, maar ook met het feit dat het opbouwen van een veestapel heel wat tijd en energie vergt.

Op de vragen van de heer Siquet heb ik reeds geantwoord. Ik voeg er nog aan toe dat de schadevergoeding altijd wordt gebaseerd op de vervangingswaarde van de dieren. Er wordt dus niet enkel rekening gehouden met de waarde van het vlees, maar met de vervangingswaarde van het vee. De landbouwer moet de mogelijkheid krijgen zijn veestapel te hernieuwen.

De heer Louis Siquet (PS). – *En wat in geval van anesthesie?*

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Daar houden onze ambtenaren eveneens rekening mee, hoewel het, zoals u hebt gezegd, over uiterst delicate situaties gaat.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik dank de minister voor zijn verduidelijkingen. Zijn informatie over het weiden is bijzonder belangrijk. De angst bij de veehouders is zeer groot. Indien de maatregelen moeten worden verlengd, is het vanzelfsprekend dat het op stal houden van de dieren niet*

les carcasses d'animaux en camions fermés. Nous avons d'ores et déjà pris contact avec le secteur des cimenteries pour pouvoir utiliser les capacités nécessaires si nous connaissons demain un cas de fièvre aphteuse dans notre pays. Nous espérons bien sûr ne pas devoir recourir à cette mesure.

M. René Thissen (PSC). – Je voulais savoir si, au niveau européen, ces bûchers immenses réduisant en fumée des dizaines de milliers de bêtes étaient autorisés.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Vous savez que tout ce qui concerne l'environnement relève de la compétence régionale. Nous avons donc pris contact avec les ministres régionaux pour pouvoir obtenir les autorisations nécessaires. Nous voulons bien sûr éviter la situation anglaise qui est préjudiciable à l'agriculture.

Mme Thijs s'interroge à juste titre sur les transports d'animaux à longue distance. Cette question est actuellement en discussion au niveau européen. Nous devons désormais nous efforcer de limiter de tels transports, non seulement par souci du bien-être des animaux, mais aussi pour éliminer certains risques. Le virus a été introduit aux Pays-Bas lors d'un transport d'animaux en provenance d'Irlande qui avait fait une pause dans la région de Mayenne.

En ce qui concerne l'Afrique du Sud, je rappelle que les conditions sanitaires et hygiéniques y sont totalement différentes de celles que nous connaissons.

Les opinions exprimées par les experts du monde entier doivent être replacées dans leur contexte et relativisées.

La valeur de remplacement est établie sur une base objective. À ce jour, 25 cas d'ESB ont été constatés dans notre pays. L'abattage du cheptel des exploitations touchées constitue évidemment un drame moral et psychologique mais, jusqu'à présent, nous n'avons enregistré aucune plainte quant au le dédommagement financier. Il est normal d'indemniser largement les agriculteurs car il faut tenir compte non seulement de la perte des animaux mais aussi du fait que la constitution d'un cheptel requiert beaucoup de temps et d'énergie.

J'ai déjà répondu aux questions de monsieur Siquet mais j'ajouterais que nous indemnisons toujours sur la base de la valeur de remplacement des animaux. On ne tient donc pas seulement compte de la valeur de la viande mais de la valeur de remplacement du bétail. Il faut permettre à l'agriculteur de se constituer un nouveau cheptel.

M. Louis Siquet (PS). – Et en cas d'anesthésie ?

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Cet élément est aussi pris en compte par nos fonctionnaires bien qu'il s'agisse, comme vous l'avez dit, de situations extrêmement délicates.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je remercie le ministre pour les précisions qu'il a apportées. La dernière information qu'il a communiquée à propos des prairies est particulièrement importante. En effet, l'inquiétude des éleveurs est très grande. Si ces mesures devaient se prolonger, il est évident que le

zonder problemen zal verlopen. De informatie hierover moet dus duidelijk zijn. Ik zal het ministerieel besluit lezen en ik neem aan dat het op zeer ruime schaal zal worden verspreid zodat iedereen duidelijk weet wat wordt verstaan onder de nabijheid van weiden rond de hoeve, welke de toegelaten verplaatsingen zijn, enz.

Zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen mogelijk wanneer de dieren in de wei worden gezet?

Ik deel uw mening over de noodzaak aan wetenschappelijke basis. Ik stel ook vast dat de meningen niet helemaal gelijklopend zijn.

Wat de verbetering van de informatie en de nodige kanalen betreft, ook op niveau van de bevolking, denk ik dat de lokale besturen hun best doen.

Ik heb nota genomen van de bedoeling de afzonderingsmaatregelen in de bufferzones te versterken. Dat is volgens mij erg belangrijk.

Er mogen geen lekken zijn. Ik zou er blij mee zijn als u de afzonderingsmaatregelen nog zou kunnen versterken.

Ik pleit ervoor dat u de crisis verder blijft beheren. Dat gebeurt trouwens van dag tot dag ondanks alle problemen. De belanghebbenden moeten dagelijks op de hoogte worden gehouden.

Geruchten vergifigen soms snel het klimaat, maar de vrees is volledig terecht.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Het verheugt me dat de beperking van de langeafstandstransporten van levend vee op Europees niveau wordt besproken.

De minister verwijt me dat ik te veel waarde hecht aan de biolandbouw. Ik ben het er uiteraard mee eens dat een biogeit even besmettelijk is als eender welke andere geit, maar het is onverantwoord dat er bij de lineaire beslissing om tot opruiming over te gaan, geen rekening mee wordt gehouden dat de biosector altijd ruime voorzorgsmaatregelen neemt, onder meer met betrekking tot de afkomst van het fokmateriaal en het transport.

De minister heeft verwezen naar het Agenda 2000-programma van de Europese Unie. Ik ben het er niet mee eens dat hij de dioxine- en de BSE-problematiek op dezelfde lijn plaatst als mond- en klauwzeer. Mond- en klauwzeer houdt immers geen risico's in voor de volksgezondheid. De bevolking heeft er geen bezwaar tegen dat de regering draconische maatregelen neemt wanneer de volksgezondheid in gevaar komt, maar heeft steeds minder begrip voor maatregelen die uitsluitend gebaseerd zijn op argumenten van economische aard.

Ten slotte wil ik nog even terugkomen op de problemen van de dierenruinen en van de waardevolle dieren die op talrijke plaatsen in ons land worden gekweekt met de bedoeling de diversiteit in stand te houden. Deze fokdieren zijn niet bestemd voor menselijke consumptie. Ik zie dus geen enkel bezwaar tegen het vaccineren ervan.

Op dit ogenblik zouden er 1 200 000 vaccins in voorraad zijn. Dit aantal is niet toereikend voor een algemene vaccinatie. Daarvoor zijn ongeveer 12 miljoen vaccins nodig. Kan de

maintien des bêtes à l'étable n'irait pas sans poser problème. À cet égard, l'information doit être claire. J'attends de lire l'arrêté ministériel demain et je présume qu'il sera diffusé très largement pour que chacun sache précisément ce qu'est la proximité des prairies par rapport à la ferme, quels sont les déplacements autorisés, etc.

Des mesures complémentaires de précaution sont-elles envisageables lorsque les bêtes sont mises en prairie ?

Je partage votre point de vue quant à la nécessité de bases scientifiques. Je constate aussi que les avis ne sont pas totalement convergents.

Quant à l'amélioration de l'information et aux relais nécessaires, y compris au niveau de la population, je crois que les pouvoirs locaux font de leur mieux, selon les endroits.

J'ai pris bonne note de votre intention de renforcer les mesures de confinement dans les zones tampons, ce qui est extrêmement important à mes yeux.

Il faut qu'il n'y ait pas de possibilité de coulage. Je serais heureux que vous puissiez encore renforcer ces mesures de confinement.

Pour le reste, je plaide pour que vous continuiez à gérer la crise, ce que vous faites d'ailleurs au jour le jour malgré les difficultés que cela peut représenter, en tenant quotidiennement les intéressés au courant.

Dans les rumeurs, le climat se délétere parfois assez rapidement, mais les inquiétudes sont tout à fait justifiées.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Je me réjouis que la limitation des transports à longue distance de bétail vivant soit discutée au niveau européen.*

Le ministre me reproche d'accorder trop d'importance à l'agriculture bio. Une chèvre bio est bien entendu aussi contagieuse que n'importe quelle autre, mais il est irresponsable que la décision linéaire de procéder à l'abattage ne tienne pas compte des nombreuses mesures de précaution que prend le secteur bio, notamment quant à l'origine des animaux reproducteurs et au transport.

Le ministre s'est référé à l'Agenda 2000 de l'Union européenne. Je considère que les problèmes de la dioxine et de l'ESB ne doivent pas être mis sur le même pied que la fièvre aphteuse qui ne menace pas la santé publique. Si la population accepte que le gouvernement prenne des mesures draconiennes pour protéger la santé publique, elle est de plus en plus réticente devant des mesures basées exclusivement sur des arguments d'ordre économique.

Je voudrais aborder aussi la question des jardins zoologiques et de l'élevage d'animaux en vue d'assurer le maintien de la diversité des espèces précieuses. Ces animaux reproducteurs n'étant pas destinés à la chaîne alimentaire, je ne vois aucune objection à ce qu'on les vaccine.

Actuellement, on dispose d'un stock de 1.200.000 vaccins, ce qui est insuffisant pour une vaccination générale qui en exigerait 12 millions. Les vaccins en stock permettent-ils de faire la distinction entre contamination et vaccination ?

minister mij meedelen of de voorradige vaccins nieuwe-generatievaccins zijn, waarbij het onderscheid tussen besmetting en vaccinatie traceerbaar is?

De heer Jan Steverlynck (CVP). – De minister heeft gezegd dat thans binnen de bufferzone niet thuis mag worden geslacht. Volgens mij moet die maatregel worden uitgebreid tot het volledige grondgebied. De minister zei ook dat men de boer de das niet mag omdoen. De vraag rijst evenwel of dit op termijn niet zal gebeuren precies omdat niet preventief wordt gevaccineerd. Wij moeten mede vorm geven aan het Europees beleid. België moet dan ook inspanningen doen en initiatieven nemen om ervoor te zorgen dat het beleid terzake wordt gewijzigd, dat er meer rekening wordt gehouden met de noden en de wensen op het terrein. Ik meen immers te weten dat de Nederlandse melkveehoudersvakbond een kort geding heeft ingesteld om preventief te mogen vaccineren. Ik vermoed dat het niet lang zal duren voordat zulks ook in ons land gebeurt.

De minister zegt dat de runderen alleen mogen grazen op het erf rond de boerderij, maar dat een toelating van de veearts nodig is om ze verder van de boerderij te laten grazen. Dat betekent toch wel dat het zinvol zou zijn dat de leden van onze commissie inzage krijgen in het draaiboek, waar thans alleen veeartsen kennis van hebben. Zo kunnen ze vaststellen of de verschillende stappen duidelijk en actueel zijn en weten wat moet gebeuren als de mond- en klauwzeerziekte hier uitbreekt. Ik blijf er evenwel bij dat het niet voldoende is een goed draaiboek te maken voor de veeartsen, maar dat zulks ook nodig is voor de verschillende sectoren, zodat zij hun leden klaar en duidelijk kunnen zeggen wat ze op het terrein moeten doen.

De heer Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand. – *Ik ga akkoord met de conclusies van de heer Mahoux. De kost is niet erg hoog. Een vaccin kost dertig frank. We hebben 600.000 vaccins gevraagd. Het gaat dus over een bedrag van ongeveer 20 miljoen. Dat vormt geen probleem.*

We beschikken over die reserve aan vaccins. Hun samenstelling is geschikt voor de jongste vorm van de ziekte.

Wat de dierentuinen betreft, wacht het Permanent Veterinair Comité op een dringend advies van het OIE, l'Office international des épizooties. Zodra dit advies is verstrekt, zal het comité een beslissing nemen. Gisteren heeft ons land gepleit ten voordele van een vaccinatie en wij hebben daarbij de steun gekregen van alle landen. Wij hopen dat nog vandaag een positieve beslissing zal worden genomen.

Omtrent het transport over lange afstanden zijn we het eens. Ik ben het evenwel niet eens met de kritiek van de heer Lozie op het lineaire beleid. Een virus beperkt zich niet tot een bepaalde sector, welke preventiemaatregelen ook worden genomen. De overdracht van een virus is altijd mogelijk. Wanneer een geit of een schaap besmet is kan het dier, ook al vertoont het geen symptomen, toch een lammetje besmetten dat aan zijn huid likt en moet in die sector worden ingegrepen. Het gaat hier om een ontroerend tafereel, maar ons voorzorgsbeleid gebiedt ons in te grijpen.

Het is sociaal onrechtvaardig de engagementen die ten opzichte van de landbouwers werden aangegaan, te verbreken

M. Jan Steverlynck (CVP). – *Le ministre a déclaré qu'il est actuellement interdit d'abattre à domicile dans les zones tampons. J'estime que cette interdiction devrait être étendue à tout le territoire. Le ministre se refuse à étrangler les fermiers mais on peut se demander si, à terme, on n'en arrivera pas là, précisément parce qu'on n'a pas vacciné préventivement. Afin de contribuer activement à la politique européenne, la Belgique doit prendre des initiatives et tenter d'obtenir qu'il soit davantage tenu compte des besoins et des desiderata des intéressés. Selon mes informations, aux Pays-Bas, le syndicat des éleveurs laitiers aurait intenté une action en référé pour pouvoir vacciner à titre préventif. Je suppose que prochainement, il en sera de même dans notre pays.*

Le ministre a déclaré que les bovins ne peuvent paître que sur le terrain attenant à la ferme et qu'une autorisation du vétérinaire est requise pour les pâtures plus éloignées. Il serait bon que les membres de notre commission soient informés du scénario dont seuls les vétérinaires ont connaissance. Cela leur permettrait de juger si les mesures prises sont bien adaptées à la situation et de savoir quoi faire dans l'hypothèse où la Belgique serait touchée par la fièvre aphteuse.

M. Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes. – Je partage les conclusions de M. Mahoux : les coûts ne sont pas très importants. Je dispose des renseignements précis : un vaccin coûte 30 francs et nous avons demandé 600.000 vaccins, soit un coût approximatif de 20 millions de francs. Le problème n'est donc pas là.

Nous disposons de cette réserve de vaccins et je tiens à préciser que leur formule est adaptée aux dernières formes de la maladie.

Quant aux jardins zoologiques, le Comité vétérinaire permanent prendra une décision dès réception de l'avis de l'Office international des épizooties. Hier, la Belgique, soutenue par d'autres pays, a plaidé pour la vaccination. Nous espérons qu'une décision positive sera prise aujourd'hui encore.

Nous sommes d'accord sur le transport à longue distance. Je ne partage cependant pas le point de vue de M. Lozie quand il critique la politique linéaire. Quelles que soient les mesures préventives, un virus ne se cantonne pas dans un secteur déterminé. Même s'il ne présente aucun symptôme, un mouton contaminé peut contaminer un agneau. Une politique de prévention impose donc de prendre des mesures.

Il serait socialement injuste de rompre les engagements pris à l'égard des agriculteurs un an seulement après la mise en œuvre de l'Agenda 2000. Si on veut éviter des drames économiques et sociaux, la révision du système des primes doit être envisagée à plus long terme.

een goed jaar na de implementatie van de Agenda 2000. Ik herinner u mijn Finse collega die meedeelde dat wegens het tekort aan rundvlees op de eigen markt, in Finland sinds de Agenda 2000, 300 boeren begonnen zijn met het opzetten van een intensieve veestapel, waarvoor per bedrijf 25 à 30 miljoen werd geïnvesteerd. Het is onmogelijk na een jaar de premiestelsels te herzien. Willen economische en sociale drama's worden vermeden, dan moet dit op langere termijn gebeuren.

Zoals gezegd zijn de marker-vaccins nog niet officieel erkend, maar de beschikbare vaccins zijn wel aangepast aan de laatste evolutie van de ziekte. Daarmee kan wel degelijk worden gewerkt.

De heer Steverlynck sprak over de noodslachtingen. De bevoegdheid hiervoor ligt bij mevrouw Aelvoet, maar wij zijn erover akkoord dat noodslachtingen in de toekomst volledig moeten worden uitgesloten. Alle slachtingen buiten het slachthuis moeten worden vermeden, omdat ze een haard zijn van mogelijke wanpraktijken. Mevrouw Aelvoet bereidt terzake een besluit voor.

Op het Europese forum pleiten wij permanent voor een Europees beleid. In 1991 was België trouwens het enige land dat bij monde van de toenmalige staatssecretaris voor Landbouw de heer De Keersmaeker zich onthouden heeft met betrekking tot het non-vaccinatiebeleid. Alle anderen hebben voor gestemd met als hevigste verdedigers de Britten. Ons treft dus zeker geen schuld en wij hebben ook nu opnieuw gepleit voor het wetenschappelijk onderbouwen van de optie voor of tegen vaccinatie en voor het maken van een keuze voor de toekomst. Wij moeten nagaan hoe wij in de toekomst met dergelijke crisissen willen omgaan. Het opruimen van zoveel gezonde dieren creëert een enorm sociaal en ethisch probleem. Om die reden heb ik mij bij de BSE-crisis, samen met Nederland en Denemarken, verzet tegen de opkoopregeling. Ik vond dat koeien boven de dertig maanden niet moesten worden opgeruimd, als uit testen bleek dat ze gezond waren. Als dieren worden gekweekt louter om ze te vernietigen, is er een ernstig probleem en moeten de doelstellingen van landbouw worden herbekeken. Wat dit betreft hebben wij tot nu toe van Europa nog geen derogatie gekregen. Het enige wat aan de opkoopregeling voor BSE is veranderd, is dat we niet alleen kunnen opkopen om te vernietigen, maar ook om op te slaan. Ik denk dat we in ons land die laatste mogelijkheid ten volle moeten benutten om het vlees op latere tijdstippen of voor andere doeleinden te kunnen gebruiken.

Het draaiboek is weliswaar nogal technisch omdat het gericht is tot de dierenartsen, maar het is ook opgesteld in overleg met de sectoren. Op geregelde tijdstippen, morgen is er trouwens opnieuw een vergadering, wordt het in overleg met de landbouworganisaties bijgestuurd.

De voorzitter. – De heer Lozie heeft een motie ingediend die luidt:

“De Senaat,

Gehoord de vragen om uitleg van de heren Lozie, Mahoux en Steverlynck aan de minister van Landbouw en Middenstand over “de mond- en klauwzeercrisis”, gesteld in openbare commissievergadering;

Les vaccins marqués ne sont pas encore officiellement reconnus mais les vaccins disponibles sont bien adaptés aux dernières évolutions de la maladie.

Les abattages évoqués par M. Steverlynck relèvent de la compétence de Mme Aelvoet. Nous sommes d'accord pour qu'ils soient complètement exclus à l'avenir. Tout abattage pratiqué en dehors des abattoirs est source de problèmes et doit donc être évité. Mme Aelvoet prépare un arrêté en la matière.

La Belgique plaide en permanence pour une politique européenne. En 1991, notre pays fut d'ailleurs le seul à s'abstenir lors du vote sur la non-vaccination. Nous n'avons donc rien à nous reprocher. Nous avons à nouveau plaidé pour un étayage scientifique du choix en matière de vaccination, de manière à permettre une décision en pleine connaissance de cause. Nous devons décider aujourd'hui de la manière de gérer d'éventuelles crises futures.

L'abattage d'un grand nombre d'animaux sains crée un important problème social et éthique qui doit nous inciter à nous interroger sur les objectifs de l'agriculture. L'Europe n'a pas encore accordé de dérogation en matière d'abattage. La seule modification apportée au système de rachat prévu dans le cadre de l'ESB est qu'on peut racheter non seulement pour détruire mais aussi pour stocker. Notre pays doit profiter de cette possibilité afin de pouvoir utiliser ultérieurement la viande à d'autres fins.

Le scénario étant destiné aux vétérinaires, il est assez technique, bien qu'il ait été préparé en concertation avec les secteurs. Il est régulièrement adapté, en concertation avec les organisations représentant les agriculteurs.

M. le président. – M. Lozie a déposé une motion ainsi libellée :

« Le Sénat,

Ayant entendu les demandes d'explications de MM. Lozie, Mahoux et Steverlynck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur « la crise de la fièvre aphteuse », développées en réunion publique de commission ;

Gehoord het antwoord van de minister van Landbouw en Middenstand;

Vraagt aan de regering:

- onmiddellijk te starten met de vaccinatie van kwetsbare dieren in dierentuinen, op kinderboerderijen en in natuurgebieden;
- alle maatregelen te treffen om dieren die gekweekt worden omwille van hun waardevol genetisch materiaal, maximaal te beschermen;
- op Europees niveau de discussie met de lidstaten aan te gaan teneinde:
 - geen gevaccineerde dieren, waar geen klinische tekenen van MKZ worden vastgesteld, te moeten slachten,
 - zo snel mogelijk te kunnen overgaan tot algemene vaccinatie van de hele veestapel die gevoelig is voor deze ziekte.”

De heer Mahoux heeft een gewone motie ingediend.

- **Over deze moties wordt later gestemd.**
- **Het incident is gesloten.**

(De openbare vergadering wordt gesloten om 16.40 uur.)

Ayant entendu la réponse du ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes ;

Demande au gouvernement :

- de commencer immédiatement la vaccination des animaux vulnérables dans les jardins zoologiques, les fermes pour enfants et les zones naturelles ;
- de prendre toutes les mesures en vue d'assurer une protection maximale des animaux qui sont élevés en raison de leur matériel génétique précieux ;
- d'ouvrir un débat avec les États membres au niveau européen afin de :
 - ne pas devoir abattre des animaux vaccinés qui ne présentent pas de signes cliniques de la fièvre aphteuse,
 - pouvoir procéder le plus rapidement possible à une vaccination généralisée de l'ensemble du cheptel qui est sensible à cette maladie. »

M. Mahoux déposé une motion pure et simple.

- **Le vote sur ces motions aura lieu ultérieurement.**
- **L'incident est clos.**

(La réunion publique est close à 16 h 40.)